

Na osnovu člana 38 stav 1 tačka 4 Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list CG“, br. 02/18 i 34/19), člana 16 stav 2 Zakona o sportu („Službeni list CG“, br. 44/18) i člana 44 stav 1 tačka 4 Statuta opštine Budva („Službeni list CG - Opštinski propisi“, br. 02/19), Skupština opštine Budva, na sjednici održanoj 04.februara 2020. godine, donijela je

ODLUKU
o usvajanju Strategije razvoja sporta u opštini Budva
za period 2019 – 2021.godina

Član 1

Usvaja se Strategija razvoja sporta u opštini Budva za period 2019 – 2021.godina.

Član 2

Sastavni dio ove Odluke je Strategija razvoja sporta u opštini Budva za period 2019 – 2021 godina.

Član 3

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore - Opštinski propisi“.

Broj:10-040/20-68/1
Budva, 04.februar 2020. godine

SKUPŠTINA OPŠTINE BUDVA
PREDSJEDNIK,
Krsto Radović

**STRATEGIJA RAZVOJA SPORTA U OPŠTINI BUDVA
ZA PERIOD 2019 – 2021**

Budva, 2019. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Zašto nam treba dokument	4
1.2. Metodologija izrade strategije	5
1.3. Pravni i strateški okvir.....	6
2. VIZIJA I MISIJA STRATEGIJE RAZVOJA SPORTA	11
2.1. Vizija sporta u Budvi do 2021. godine.....	11
2.2. Misija sporta u Budvi do 2021. godine.....	11
3. ANALIZA STANJA	11
3.1. Demografski podaci.....	12
3.2. Takmičarski sport.....	14
3.2.1. Sportske discipline.....	14
3.2.2. Sportski klubovi.....	15
3.2.3. Žene u sportu.....	21
3.2.4. Stručni kadar u sportskim klubovima.....	22
3.2.5. Zdravstvena zaštita sportista.....	22
3.3. Rekrativni sport.....	23
3.3.1. Sportsko-rekreativni klubovi.....	23
3.4. Sport osoba sa invaliditetom.....	24
3.4.1. Sportski klubovi osoba sa invaliditetom.....	24
3.5. Školski sport.....	25
3.5.1. Školska sportska društva.....	25
3.6. Sport i turizam.....	28
3.7. Službena evidencija sportskih subjekata i objekata.....	33
3.7.1. Službena evidencija sportskih subjekata	33
3.7.2. Sportski objekti zatvorenog tipa	33
3.7.3. Sportski objekti otvorenog tipa	36
3.7.4. Školske sale i otvoreni školski sportski tereni.....	43
3.7.5. Planinarske sportsko rekreativne staze.....	44
3.7.6. Plan izgradnje, rekonstrukcije odnosno adaptacije sportskih objekata na teritoriji Opštine Budva.....	45
3.7.7. Stručni kadrovi u sportu.....	45
3.8. Finasiranje i sufinansiranje sportskih subjekata i manifestacija.....	46
3.8.1. Uslovi, način, postupak i kriterijumi sufinansiranja sportskih klubova.....	46
3.8.2. Uslovi, način i postupak sufinansiranja sportskih klubova osoba sa invaliditetom, razvoja sportske rekreacije, tradicionalnih sportskih manifestacija i nagrađivanje i dodjela sportskih priznanja.	48
3.8.3. Sufinansiranje razvoja školskog sporta.....	48

3.8.4. Sufinansiranje razvoja sporta osoba sa invaliditetom.....	49
3.8.5. Sufinansiranje razvoja sportske rekreacije.....	49
3.8.6. Finansiranje i sufinansiranje tradicionalnih sportskih manifestacija.....	49
3.8.7. Nagrađivanje uspješnih sportskih subjekata.....	50
3.8.8. Vrednovanje MOK-a.....	50
3.8.9. Vrednovanje ekipnih sportskih disciplina.....	50
4. SWOT ANALIZA STANJA.....	50
5. PRIKAZ PRIORITETA, OPŠTIH I POSEBNIH CILJEVA.....	54
5.1. Prioritet 1. Takmičarski sport.....	53
5.2. Prioritet 2. Rekreativni sport.....	53
5.3. Prioritet 3. Sport osoba sa invaliditetom.....	54
5.4. Prioritet 4. Školski sport.....	54
5.5. Prioritet 5. Sportska infrastruktura.....	55
6. MONITORING, EVALUACIJA I IZVJEŠTAVANJE.....	56
7. ZAVRŠNA RAZMATRANJA.....	56
8. AKCIONI PLANovi PO STRATEŠKIM OBLASTIMA.....	59

1. UVOD

Sport danas okuplja sve ljude svijeta i podstiče razvoj vrijednosti ekipnog duha, fer-pleja, solidarnosti, tolerancije i doprinosi ličnom razvoju. Izuzetno doprinosi zdravlju građana, čime utiče na njihovu produktivnost u društvu. Sport je organizovana aktivnost kojom se ostvaruju kulturne vrijednosti, demokratizuje društvo, podiže kvalitet života i podstiče izgradnja nacionalnog identiteta kroz uspjehe pojedinaca i timova na takmičenjima u zahtjevnoj međunarodnoj konkurenciji. Nije mali broj onih koji sport prepoznaju i vrednuju kao jaku i značajnu ekonomsku kategoriju unutar koje se ostvaruje značajan udio svjetskog prihoda, kreiraju nova radna mjesta i investira kapital. Sport je i jako sredstvo u ostvarenju ideologija političkih partija i njihovih vizija razvoja društva, među kojima se najčešće nalazi izgradnja nacionalnog identiteta kroz uspjeh sportista na međunarodnoj sportskoj sceni. To je aktivnost koja rješava probleme društvene isključenosti, mladalačke delinkvencije, fragmentacije zajednice; "bori" se sa narušenim zdravljem, skraćenim životnim i radnim vijekom... Sport je sredstvo u izgradnji ekološke svijesti i održivom razvoju, podsticanju regeneracije gradskih, prigradskih i seoskih sredina. Može se zaključiti da sport stvara mnoga dobra onom društvu koje ga njeguje, organizuje, usavršava, slavi.... Vrijednosti kojima sport doprinosi razvoju pojedinca i društva obuhvataju sferu zdravlja, ličnog uspjeha i uspjeha zajednice, obrazovanja, ekonomije, životne i radne sredine, turizma, kulture, finansija, saobraćaja, poreza, bezbjednosti, nauke ....

Strategija razvoja sporta u opštini Budva za period 2019-2021. (u daljem tekstu: Strategija) pruža odgovore na pitanja na koji način i u koje segmente sporta je najefikasnije i najprimjerenije uložiti novac poreskih obveznika i kako, kao osnovu tog ulaganja, na najbolji način ostvariti javni interes u oblasti sporta.

Kako se Budva i Crna Gora nalaze na pragu ulaska u Evropsku uniju, tako je neophodno pronaći na realnim osnovama postavljena i praktično primjenljiva rješenja za funkcionisanje sporta u Budvi. Sport je djelatnost od javnog interesa koja značajno utiče na zdravlje ljudi, ali i afirmiše Budvu i Crnu Goru u svijetu.

U odnosu na suštinu organizovanja, sport može biti:

1. olimpijski sport – onaj koji je orjentisan i usaglašen sa olimpijskim pokretom – sport u pravom smislu zasnovan na principima Međunarodnog olimpijskog komiteta. Osim istorijske podjele na amaterski i profesionalni sport i činjenice da sport sam po sebi odavno ne predstavlja cilj već sredstvo i način psiho-fizičkog razvoja i bogatijeg društvenog života građana, danas je savremen način života uspostavio i do visokih stručnih i ekonomskih vrijednosti posebno razvio profesionalni sport kao uslugu, shodno čemu, u odnosu na vlasništvo, prihod i učešće u sportskoj industriji i primjeni sportskog menadžmenta, danas je prepoznat i kao „komercijalni-privatni” sport;

2. sport u institucijama kao što su škole, univerziteti, vojska, policija...;

3. sport u formi sportsko-rekreativnih aktivnosti pojedinaca koje nisu visokoinstitucionalno utemeljene i koji se kroz razne forme sportskih i rekreativnih aktivnosti sprovode radi očuvanja zdravlja (health fitness) i opšte fizičke pripremljenosti (physical fitness) ili danas sve više popularan ekstremni sport;

4. sport koji u posljednjim decenijama predstavlja odličnu podršku turizmu.

Sport je najmasovniji pokret na svijetu. Nedvosmisleno su utvrđeni mnogobrojni benefiti od organizovanja i upražnjavanja sporta, zbog čega se njegov razvoj planira i realizuje u skladu sa potrebama pojedinca-građanina. U realizaciji ciljeva sporta učešće imaju afirmisani akteri iz tradicionalnih i netradicionalnih sfera od značaja za progres i civilizacijski kulturni razvoj pojedinca i zajednice kroz sport. Među njima su jedinice lokalne uprave - opštine.

Strategijom je potrebno da se jasno utvrdi pravni, organizacioni i materijalni okvir za bavljenje sportskim aktivnostima. Za bolju i uspješniju aktivnost svih sportskih subjekata neophodno je, pored zakonom predviđenih načina, napraviti i dodatne finansijske oblike pomoći i ulaganja sa ciljem dostizanja svih evropskih standarda neophodnih za kvalitetno funkcionisanje sportskih organizacija. Na taj način Opština Budva će imati visoke standarde u infrastrukturi, finansiranju, sufinansiranju, organizaciji i stručnosti u sportu, a koristi će ubirati djeca, omladina i građani upražnjavanjem bilo kojeg vida sportske aktivnosti.

Afirmacijom vrijednosti sporta i njegovim doprinosom razvoju pojedinca na nivou opštine, Opština iz sporta i kroz sportsku aktivnost crpi ono najbolje za stanovništvo i razvoj same zajednice. Za savremenu i prosperitetnu zajednicu posebno je bitno da trajno podstiču stanovništvo (stalno i privremeno) na svakodnevnu fizičku aktivnost. Da bi se obezbijedio taj cilj, neophodno je planirati da opština, u našem slučaju Budva, ponese sve attribute grada sporta. Drugim riječima, lokalna zajednica je ta koja svojim mnogostrukim djelovanjem kroz sport, pored ostalog, afirmiše i aktivni životni stil stanovnika, a u slučaju Budve i gostiju i turista.

„BUDVA, GRAD SPORTA” =

SPORTSKA TRADICIJA + SPORTSKA INFRASTRUKTURA + PRIRODNO OKRUŽENJE + ODLUČNOST LOKALNE UPRAVE

Dolazak do željene pozicije grada sporta je višegodišnji proces koji je, shodno njegovoj složenosti, neophodno planirati i realizovati kroz Strategiju unutar koje moraju biti predstavljeni prioriteta, pravci djelovanja i transparentan akcioni plan. Drugim riječima, Strategija mora da sadrži okvir za organizaciju sistema sporta u opštini Budva, prepoznati i afirmišu sportske karakteristike u opštini kako bi očuvala, unaprijedila i realizovala vrijednosti lokalnog sporta, predvidi plan i program aktivnosti kojim će se sačuvati vrijednosti lokalnog sporta a time i očekivanja građana, da uključi sve tradicionalne i nove aktere u podršku sportu i njegovom razvoju, da bude usmjerena ka visokom stepenu inovativnosti kako u programskom, tako i u oganizacionom planu, da afirmišu autonomne rukovodeće strukture sporta i da determinišu okvir za učešće svih građana, a na primjeru Budve i gostiju i turista. Shodno navedenom, može se zaključiti da će Strategija podsticati na aktivni životni stil kako stalnih stanovnika, tako i gostiju i turista.

Primarni ciljevi ove Strategije su sljedeći: postići više, graditi budućnost na sportskim uspjesima, stvoriti uslove kako bi sport bio dostupan svima, prepoznati sportske talente i pružiti im mogućnost za njihovo zadržavanje i postizanje što kvalitetnijih sportskih rezultata.

Na razvoj sporta u svakoj lokalnoj zajednici utiču sljedeći faktori:

- stav lokalne samouprave i građana prema sportu i osobama koje se bave sportom, posebno prema sportskim stručnim kadrovima, profesorima fizičke kulture, sportskim trenerima i prema samim sportistima;
- organizaciono i programsko funkcionisanje masovnog i vrhunskog sporta;
- finansijski i materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa sportskih aktivnosti;
- kvalitet programa školovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja kadrova za potrebe sporta;
- brojnost i stručna kompetentnost kadrova koji rade u sportu kao što su: specijalisti iz oblasti fizičke kulture, a samim tim i sporta, pedagoški kadar iz oblasti fizičke kulture, diplomirani kineziolozi, sportski treneri i ostali kadrovi iz sličnih područja;
- nivo sportskih rezultata u odnosu na konkurenciju iz drugih gradova;
- marketinški programi koji utiču na materijalno-finansijski status sporta.

Stanje, pozicija i razvoj sporta u Budvi usko su povezani sa opštim stanjem u državi, društvu, politici i ekonomiji. Mnoga pitanja koja se tiču planiranja u sportu na lokalnom nivou nisu na zadovoljavajući način riješena, pa je stvorena potreba za stručnom i sveobuhvatnom analizom postojećeg stanja i stvaranja prioritenih ciljeva i zadataka za dalji razvoj sporta u Budvi. Analizom bi se odredili dalji putevi razvoja grada. Opština Budva se u posljednjih nekoliko godina, zahvaljujući značajnom ulaganju u sportske subjekte i infrastrukturu, jasno odredila prema sportu kao jednom od primarnih područja u sistemu razvoja. U skladu sa tim, strateško opredjeljenje je da se revitalizuju postojeći objekti tamo gdje je to moguće i da se grade novi sportski objekti. Bez odgovarajućih poligona za igru i trening nema pravog razvoja sporta, a sportski objekti predstavljaju nasljeđe koje ostaje budućim generacijama kao podsticaj za bavljenje sportom.

Poseban prioritet Strategije jeste ulaganje u vrhunski sport i njegov razvoj. Vrhunski rezultati, kao i odgovorno ponašanje vrhunskih sportista predstavljaju uzore mladima, promovišući rad,

upornost, borbenost i poštenje. Njegovanjem tih vrijednosti sport dobija, ne samo takmičarski i zdravstveni značaj u društvu, već i širu vaspitnu ulogu.

Pored prethodno navedenih prioriteta, opredjeljenje Strategije jeste da rekreativno bavljenje sportom bude opšteprihvaćen model društvenog ponašanja. Stoga će Strategija definisati ulogu lokalne samouprave u podsticanju sporta namijenjenog svim segmentima stanovništva, kako bi u sportu našli preventivu za zdravstvene probleme, socijalnu komponentu razvoja, kao i konstruktivan način korišćenja slobodnog vremena. Poseban odnos prema sportu i sportskim subjektima Opština Budva dokazala je usvajanjem Odluke o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br. 24/17, 12/18 i 2/19).

Obaveza izrade Strategije razvoja sporta Opštine Budva proizašla je iz člana 16 Zakona o sportu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj: 44/2018) kojim je propisano da Strategija razvoja sporta na lokalnom nivou mora biti u skladu sa Strategijom razvoja sporta u Crnoj Gori za period 2018-2021, koju je Vlada Crne Gore donijela 28.06. 2018. godine.

1.1. Zašto nam treba dokument „Strategija razvoja sporta u Opštini Budva za period 2019 -2021“ ?

Strategija nam je neophodna zbog objektivnog sagledavanja trenutnog stanja sporta u Budvi i osmišljenog, planskog i kontinuiranog programiranja razvoja sporta.

Rekreacija i sportske aktivnosti su veoma važne za šire stanovništvo, jer pozitivno utiču na opšte zdravlje i, prema dosadašnjim medicinskim saznanjima, smanjuju mogućnost rizika od nastanka hroničnih bolesti uzrokovanih pasivnim načinom života, te se unapređenje oblasti sporta može posmatrati kao prioritarna aktivnost kojom se doprinosi zdravijem i aktivnijem stanovništvu.

Sistem profesionalnog sporta (vrhunski i kvalitetni) zahtijeva ozbiljne promjene u samom upravljanju i finansiranju kako bi se postigli ozbiljni i vrhunski rezultati, jer vrhunski rezultati ne bi smjeli biti slučajnost, već rezultat sređenog sistema koji podrazumijeva stručne i motivisane trenere, materijalno-tehničke uslove za rad, kvalitetnu infrastrukturu za takmičenja i, samim tim, podršku javnosti i društveno odgovornih kompanija.

Pored toga, važno je istaći da je bavljenje sportom moćno sredstvo prevencije rizičnih ponašanja mladih, kao i značajno oružje u suzbijanju maloljetničke delinkvencije. Uzroci rizičnog ponašanja mogu biti brojni, ali neki od njih, poput nedostatka samopouzdanja, samodiscipline i nedostatak relevantnih uzora u društvu, mogu biti u velikoj mjeri korigovani kroz program uključivanja mladih u sportske aktivnosti.

Realizacija prioritarnih mjera koje se odnose na izgradnju multifunkcionalnog sportskog objekta i poboljšanje zdravstvene usluge za aktivne sportiste i sportistkinje, zahtijeva značajnije ulaganje i izdvajanje većih sredstava od strane lokalne samouprave; sa druge strane, ostvarivanje tih mjera omogućiće poboljšanje ukupnog položaja i dugoročnijeg razvoja Opštine Budve na mapi sportsko-rekreativno-turističkih destinacija u regionu.

Strategija se zasniva na principima Savjeta Evrope:

- *lokalna zajednica treba da daje prioritet promociji sporta za sve stanovnike;*
- *svi stanovnici imaju pravo da učestvuju u sportu i rekreaciji;*
- *sportski objekti treba da budu dostupni svima, a naknade za korišćenje tih objekata treba da budu usklađene sa ekonomskom moći stanovnika;*
- *svi stanovnici imaju pravo da razvijaju sopstvene sposobnosti sportskim aktivnostima koje odgovaraju njihovim individualnim mogućnostima;*
- *finansiranje sporta je u najvećoj mjeri odgovornost lokalne samouprave;*
- *korisnici treba, u principu, da učestvuju u plaćanju dijela troškova za korišćenje sportskih objekata;*
- *sport treba da bude uključen u sva planiranja na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou kao što su: obrazovanje, zdravstvo, turizam i socijalne službe;*
- *efikasna sportska politika može da bude sprovedena samo saradnjom javnog i privatnog sektora koji su direktno i indirektno uključeni u sport, dobrovoljno ili obavezno;*
- *lokalna vlast treba da ostvaruje efikasnu saradnju između javnih i dobrovoljnih organizacija u oblasti sporta.*

Bavljenje sportom i fizičko obrazovanje osnovna su ljudska prava svih građana koja su garantovana Ustavom Crne Gore. Pravo da učestvuju u sportu imaju svi građani Crne Gore bez obzira na društveni status, vjersku ili nacionalnu pripadnost ili bilo koju drugu opredijeljenost.

Sa druge strane, Zakonom o lokalnoj samoupravi („Sl.list Crne Gore” br.2/2018) prema članu 27, tačka 13 opština i grad preko svojih organa:

- *stvaraju uslove za razvoj i unaprjeđenje sporta djece, omladine i građana, kao i razvijanje međuopštinske sportske saradnje.*

Lokalna samouprava, svojim sredstvima za održavanje infrastrukture, sufinansiranjem aktivnih klubova i dotacijama, igra važnu ulogu, te je stoga za cjelokupni razvoj sporta, školskog, ali i kvalitetnog i vrhunskog sporta, neophodno postaviti dalje strateške pravce razvoja u opštini Budva i kreirati konkretne mjere za poboljšanje cjelokupnog sistema.

1.2. Metodologija izrade strategije

U izradi Strategije usvojeni su i korišćeni principi participativnosti i transparentnosti koji zainteresovanoj javnosti pružaju mogućnost da se kontinuirano uključuje u stvaranje ovog dokumenta. Veoma je važno da se prva Strategija razvoja sporta uradi na kvalitetan način i u skladu sa potrebama djece i omladine, klubova i sportista, kao i svih građana, sa realno postavljenim ciljevima koji se u navedenom periodu mogu realizovati, kako u organizacionom, tako i finansijskom smislu. Dakle, važno je da se izradi dokument koji će se moći sprovesti u praksi, a ne ostati samo „prazno slovo na papiru“, ali i da se u naredne tri godine, koliko predviđena Strategija traje, sve mjere i aktivnosti realizuju i ostvare, a njihovi rezultati budu kvalitativno i kvantitativno mjerljivi. Urađene su stručne analize postojećeg stanja, problema i potreba za svako poglavlje, a na osnovu analize postojećeg stanja,

problema i potreba, definisani su ciljevi, mjere i aktivnosti prema istim principima za sva poglavlja.

Za analiziranje i utvrđivanje stanja u oblasti sporta, prilikom izrade ovog dokumenta, korišćene su sljedeće metode i tehnike:

- analiza sadržaja, intervju, delfi metoda (konsultacije sa ekspertima za pojedine oblasti);
- HRBAP metoda (koja inicira da se, rješenjima koja nudi Strategija, obezbijede ljudska prava u lokalnoj zajednici, i to naročito prava djece i omladine, ravnopravnost žena i manjina);
- miPRO metoda (koja upućuje članove radne grupe Strategije na uključivanje što većeg broja sportista, sportskih radnika Budve u oblikovanje strateških pravaca);
- javni uvid i javne rasprave i sl;
- SWOT analize.

Navedene metode i tehnike istraživanja imaju za cilj objektivno utvrđivanje stanja u oblasti sporta, a analiza postojećeg stanja ukazaće do kojeg stepena se došlo u implementaciji Zakona o sportu i Strategije razvoja sporta u Crnoj Gori i šta je potrebno u narednom periodu preduzeti da bi se otklonili eventualni nedostaci.

Koristeći metodu analize sadržaja, radna grupa za pripremu Strategije je koristila dokumenta koja su usvojena od strane Skupštine Opštine Budva, a koja se direktno i indirektno bave problematikom sporta u Budvi, Zakon o sportu Crne Gore i Strategiju razvoja sporta u Crnoj Gori 2018-2021.

Takođe, za potrebe formulisanja prijedloga, u Strategiji su analizirani sadržaji domaćih i stranih pravnih dokumenata koji tretiraju problematiku sporta.

1.3. Pravni i strateški okvir

1. Evropska sportska povelja, Lisabonska konvencija, 1998;
2. Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava (Evropski sud, 1971);
3. Olimpijska i Paraolimpijska povelja (Međunarodni olimpijski komitet, 2014);
4. Međunarodna Konvencija protiv dopinga u sportu (UNESKO, 2005);
5. Bijeli papir za sport (Evropska komisija, 2010);
6. Zakon o sportu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj: 44/2018);
7. Strategija razvoja sporta u Crnoj Gori za period 2018-2021. godine (Vlada Crne Gore, 2018);
8. Zakon o zdravstvenoj zaštiti Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, br. 003/16, 039/16, 002/17);
9. Zakon o sprječavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama („Sl. list RCG“ br. 27/07 i „Sl. list Crne Gore“ br. 73/10, 40/11);
10. Zakon o rodnoj ravnopravnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 46/7, 73/10, 40/11, 35/15);
11. Pravilnik o uslovima za obavljanje zdravstvenih pregleda sportista („Službeni list Crne Gore“, br.53/15);
12. Pravilnik o načinu vođenja registra sportskih organizacija Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, br. 69/18);

13. Pravilnik o bližim kriterijumima za kategorizaciju sportova u Crnoj Gori („Službeni list Crne Gore“, br. 69/18);
14. Pravilnik o sportskim stručnjacima osposobljenim za rad u sportu i njihovim zanimanjima (Crnogorski olimpijski komitet, 2018);
15. Odluka o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore” – Opštinski propisi br. 24/17, 12/18 i 2/19);
16. Strategija razvoja mladih u Budvi za period 2018-2021. godine („Službeni list Crne Gore” - Opštinski propisi br.2/19).

1. Evropska sportska povelja

Evropska sportska povelja, usvojena od strane Komiteta ministara država članica Savjeta Evrope 24. septembra 1992. godine, preporučuje vladama država članica da svoje nacionalne politike u oblasti sporta i relevantnu legislativu zasnivaju na Evropskoj sportskoj povelji, da svoje nacionalne sportske organizacije pozovu da, pri svom radu, uzimaju u obzir principe sadržane u Evropskoj sportskoj povelji, kao i da preduzmu korake u cilju široke distribucije Evropske sportske povelje. Cilj Povelje je promocija sporta kao značajnog činioca ljudskog razvoja, pa je potrebno preduzeti neophodne korake radi primjene odredbi ove Povelje u skladu sa principima iz Kodeksa sportske etike radi omogućavanja svakom pojedincu da učestvuje u sportu. Kodeks sportske etike se posebno odnosi na sljedeće: mlade, kojima se treba obezbijediti mogućnost fizičkog obrazovanja, obučavanja i šanse da steknu osnovne sportske vještine, pružanje mogućnosti svim pojedincima da se bave sportom i fizičkom rekreacijom u bezbjednoj i zdravoj okolini u saradnji sa odgovarajućim sportskim organizacijama i omogućavanje da svi koji žele dobiju šansu da poboljšaju svoje sportske rezultate i dospiju do javno priznatog nivoa savršenosti.

2. Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava

Evropskom konvencijom o ljudskim pravima iz 1971. godine predviđena je zabrana diskriminacije, a uživanje prava i sloboda predviđenih ovom Konvencijom osigurava se bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi kao što su pol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo opredjeljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza sa nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje ili neki drugi status.

3. Olimpijska i Paraolimpijska povelja

Olimpijska i Paraolimpijska povelja iz 2014. godine predstavlja temeljno načelo olimpizma, pravila i dopunskih propisa koje je usvojio Međunarodni olimpijski komitet koji upravlja organizacijom, djelovanjem i radom olimpijskog pokreta. Olimpijskom poveljom se podsjeća na temeljna načela i bitne vrijednosti olimpizma. Osim činjenice da Povelja služi kao Statut međunarodnog olimpijskog komiteta, njome se definišu i glavna prava i obaveze

između Međunarodnog olimpijskog komiteta, nacionalnih saveza, nacionalnih olimpijskih komiteta i organizacionih odbora olimpijskih igara.

4. Međunarodna konvencija protiv dopinga u sportu

Međunarodna konvencija protiv dopinga u sportu, koju su UN usvojile 2005. godine, propisala je da se u okviru strategije i programa aktivnosti UNESCO-a u oblasti fizičke kulture i sporta unaprijedi prevencija i borba protiv dopinga u sportu.

5. Bijeli papir za sport

„Bijeli papir za sport“, koju je donijela Evropska komisija 2010. godine, predstavlja stav Komisije da osobama sa invaliditetom sport i dalje ostaje teško dostupan, kako samim učesnicima na sportskim priredbama, tako i posmatračima sportskih priredbi.

6. Zakon o sportu Crne Gore

Crna Gora od svog osamostaljenja 2006. godine primjenjuje intervenistički model zakonskog uređivanja. Zakonom o sportu („Službeni list Crne Gore“, broj: 44/2018) država je mnogo odlučnije poslala poruku svim građanima - da je sport društvena djelatnost od javnog interesa, da uživa zaštitu pravnog poretka i da predstavlja oličenje mnogih društvenih vrijednosti. Takođe, donošenjem Zakona o sportu, olakšava se tumačenje i primjena zakonskih rješenja, a onima na koje se zakon odnosi, postaje lakše da sagledaju svoja prava i obaveze, što doprinosi podizanju nivoa pravne sigurnosti. Obim u kome će država regulisati odnose koji nastaju u sportu i povodom sporta, i mjera pravne zaštite koju pojedina država pruža sportu i sportskim aktivnostima, zavise od toga da li se država opredijelila za tzv. intervencionistički ili neintervencionistički model pravnog, najčešće zakonskog, uređivanja materije sporta. **Intervencionistički model** zakonskog uređivanja materije sporta znači da su u konkretnoj državi najznačajniji i najveći dio sportskog sistema i osnovni elementi koji čine taj sistem u pogledu strukture i nadležnosti uređeni pravnim normama koje propisuje država u okviru posebnog zakona o sportu. Za razliku od toga, u slučaju **neintervencionističkog modela** pravnog uređivanja materije sporta, regulisanje strukture sportskog sistema, pravna zaštita sportskih odnosa i sportskih aktivnosti samo je parcijalna, a pravne norme koje se tiču sporta ne nalaze se pretežno u okviru posebnog zakonskog teksta, već su raspoređene u većem broju propisa koji uređuju obavljanje nekih drugih djelatnosti, kao što su: propisi u sistemu obrazovanja, kulturi, zdravstvenoj zaštiti, socijalnoj zaštiti, udruženjima građana, itd. Kako intervencionistički, tako i neintervencionistički model ima određenih prednosti i mana, a stav o tome da li je jedan od tih modela bolji ili lošiji ne može se zauzeti na apstraktno-teorijskom nivou bez prethodnog sagledavanja potreba konkretne države, uticaja raznovrsnih društvenih okolnosti i pravne tradicije na osnovu koje pojedina država funkcioniše. U Evropi su oba modela zakonskog uređivanja materije sporta gotovo podjednako zastupljena, a kao

pravilo ustalila se praksa da većina država sa juga i istoka Evrope, kao što su Francuska, Mađarska, Italija, Rumunija, Španija, Slovenija, Hrvatska, godinama unazad primjenjuju intervencionistički model zakonskog uređivanja sporta, dok, sa druge strane, države sa sjevera i zapada Evrope, poput Austrije, Danske, Finske, Nemačke, Litvanije, Švajcarske i Velike Britanije, imaju neintervencionistički model zakonskog uređivanja materije sporta.

7. Strategija razvoja sporta u Crnoj Gori za period 2018-2021. godine

Strategijom razvoja sporta u Crnoj Gori za period 2018-2021. godine, koju je Vlada Crne Gore donijela 28.06.2018. godine, jasno su postavljene vizija i misija razvoja sporta u Crnoj Gori, dok će se osnovni principi razvoja sporta u Crnoj Gori kojima se teži sprovesti Strategijom razvoja sporta, zakonom i podzakonskim aktima. Ciljevima razvoja sporta u Crnoj Gori jasno je stavljen fokus na unaprjeđenje sistema za osnivanje i rad sportskih organizacija, unaprjeđenje rada sportskih subjekata i stvaranje uslova za razvoj različitih dijelova fizičke kulture. Takođe, fokus ciljeva razvoja sporta u Crnoj Gori stavljen je na promociju države putem sporta, zdravstvenu zaštitu sportista, razvoj sportske infrastrukture, podsticanje naučno-istraživačkih radova iz oblasti sporta i sprječavanje negativnih pojava u sportu. Akcionim planom Strategije razvoja sporta u Crnoj Gori jasno su predstavljene aktivnosti i mjere, a nadležni organi na državnom i lokalnom nivou zaduženi su za realizaciju planiranih aktivnosti, rokova i indikatora realizacije aktivnosti.

8. Zakon o zdravstvenoj zaštiti Crne Gore

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list Crne Gore“, br. 003/16 od 15.01.2016, 039/16 od 29.06.2016, 002/17 od 10.01.2017.) uređuju se organizacija, sprovođenje i pružanje zdravstvene zaštite, prava i dužnosti građana u ostvarivanju zdravstvene zaštite, društvena briga za zdravlje građana, prava i obaveze zdravstvenih radnika i njihovih saradnika, kvalitet zdravstvene zaštite, kao i druga pitanja od značaja za funkcionisanje zdravstvene zaštite. Zdravstvena zaštita je organizovana i sveobuhvatna djelatnost društva koja ima cilj da se dostigne najviši mogući nivo očuvanja zdravlja građana. Zdravstvenu djelatnost obavljaju zdravstvene ustanove, zdravstveni radnici i njihovi saradnici, kao i drugi subjekti koji pružaju zdravstvenu zaštitu, u skladu sa ovim Zakonom. Zdravstvena djelatnost obavlja se u skladu sa standardima, normativima, planiranim razvojem zdravstvenog sistema i prioritarnim mjerama zdravstvene zaštite, po stručno-medicinskoj doktrini i uz upotrebu zdravstvenih tehnologija. Zdravstvena djelatnost se obavlja na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite. Primarni nivo zdravstvene zaštite je osnovni i prvi nivo na kom građani ostvaruju zdravstvenu zaštitu i uključuju se u proces ostvarivanja zdravstvene zaštite na drugim nivoima. Zakonom o zdravstvenoj zaštiti propisano je da se na primarnom nivou zdravstvene djelatnosti obavlja zdravstvena zaštita sportista.

9. Zakon o sprječavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama

Zakon o sprječavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama („Sl. list RCG“ br. 27/07 i „Sl. list Crne Gore“ br. 73/10, 40/11) propisuje mjere koje organizator sportske priredbe i nadležni državni organi moraju sprovesti u cilju nesmetane realizacije sportske priredbe i svih njenih učesnika, troškove preduzetih mjera i kaznene odredbe vinovnika nasilja i nedoličnog ponašanja.

10. Zakon o rodnoj ravnopravnosti

Zakon o rodnoj ravnopravnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 46/7, 73/10, 40/11, 35/15) propisuje da rodna ravnopravnost podrazumijeva ravnopravno učešće žena i muškaraca, kao i lica drukčijih rodnih identiteta u svim oblastima javnog i privatnog sektora, jednak položaj i mogućnosti za ostvarivanje svih prava i sloboda, korišćenje ličnih znanja i sposobnosti za razvoj društva, kao i ostvarivanje jednake koristi od rezultata rada.

11. Pravilnik o uslovima za obavljanje zdravstvenih pregleda sportista

Vrste zdravstvenih pregleda u cilju utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista definisani su Pravilnikom o uslovima za obavljanje zdravstvenih pregleda sportista („Službeni list Crne Gore“, br.53/15). Ovim Pravilnikom propisuju se uslovi za obavljanje zdravstvenih pregleda sportista, vrsta i obim pregleda, način vođenja evidencije i medicinske dokumentacije, kao i uslovi koje ovlašćeni ljekar mora ispunjavati.

12. Pravilnik o načinu vođenja registra sportskih organizacija Crne Gore

Pravilnikom o načinu vođenja registra sportskih organizacija („Službeni list Crne Gore“, br. 69/18) propisani su akti koje sportske organizacije moraju dostaviti Ministarstvu sporta radi upisa u registar, način upisa i ispravki informacija u registru i način brisanja sportskih organizacija iz registra.

13. Pravilnik o bližim kriterijumima za kategorizaciju sportova u Crnoj Gori

Pravilnikom o bližim kriterijumima za kategorizaciju sportova („Službeni list Crne Gore“, br. 69/18) propisuju se kriterijumi utvrđeni Zakonom o sportu za kategorizaciju pojedinačnih i kolektivnih sportova u Crnoj Gori koji su na programu Olimpijskih i Paraolimpijskih igara i sportova koji nisu na programu Olimpijskih igara, ali su priznati od strane Međunarodnog olimpijskog komiteta.

14. Pravilnik o sportskim stručnjacima osposobljenim za rad u sportu i njihovim zanimanjima

Crnogorski olimpijski komitet je, na sjednici održanoj 13.09.2018. godine, donio Pravilnik o sportskim stručnjacima osposobljenim za rad u sportu i njihovim zanimanjima. Ovim Pravilnikom jasno su propisana stručna zvanja, potrebne kvalifikacije i djelatnost sportskih stručnjaka osposobljenih za rad u sportu.

15. Odluka o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima

Odlukom o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi” br. 24/17, 12/18 i 2/19) propisani su uslovi sufinansiranja lokalnih sportskih organizacija, sufinansiranje i finansiranje sportskih manifestacija i nagrađivanje lokalnih sportskih subjekata.

16. Strategija razvoja mladih u Budvi za period 2019-2021.

Strategijom razvoja mladih u Budvi 2018-2021. godine, između ostalih ciljeva razvoja mladih koji su definisani akcionim planovima, promovišu se zdravi stilovi života mladih putem njihovog uključivanja u sportske i sportsko-rekreativne aktivnosti kao što su: biciklizam, plivanje, aktivni odmor u prirodi i druge aktivnosti od značaja za psiho-fizički razvoj mladih.

2. VIZIJA I MISIJA STRATEGIJE RAZVOJA SPORTA

2.1. Vizija sporta u Budvi do 2021. godine

Vizija: Vizija ove Strategije je unaprjeđenje kvaliteta života građana Budve kroz bavljenje sportom kao ključnim elementom za psiho-fizički i socijalni razvoj ličnosti, za zdrav način života, sa razvijenim rekreativnim sadržajima i programima u oblasti sportskog turizma, a održivi razvoj sporta biće obezbijeđen rekonstrukcijom postojeće i izgradnjom nove sportske infrastrukture i stručnim kadrovima.

2.2. Misija sporta u Budvi do 2021. godine

Misija: Stvaranje sistema sporta u opštini Budva u kojoj će svaki stanovnik imati mogućnost da održava dobro zdravlje i efikasnije koristi slobodno vrijeme, da se bavi sportom i razvija svoju ličnost, unaprjeđuje fizičke sposobnosti i, u skladu sa njima, stremi postizanju vrhunskih rezultata.

Za ostvarivanje planirane misije sporta, Budva preduzima mjere i aktivnosti kako bi se:

- obezbijedilo da svi stanovnici imaju mogućnosti da se bave sportom kroz pružanje odgovarajućih uslova i programa svih vrsta i kroz obezbjeđivanje stručnog kadra;

- obezbijedili odgovarajući i dostupni sportski objekti koji će omogućiti dugoročni i održivi razvoj vrhunskog sporta, kao i sportskih i rekreativnih aktivnosti za sve kategorije građana;
- postavili osnovni temelji sporta -sport u predškolskim ustanovama, školama i univerzitetskim jedinicama;
- obezbijedilo planiranje, izgradnja potrebnih i rekonstrukcija postojećih sportskih objekata za razvoj i unaprjeđenje sporta u Budvi;
- podržalo i podstaklo bavljenje sportom na visokom nivou, uz postizanje vrhunskih sportskih rezultata na najvećim međunarodnim sportskim takmičenjima.

3. ANALIZA STANJA

Shodno članu 22 Zakona o sportu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj: 44/2018) pod pojmom „sportski subjekti“ smatraju se fizička i pravna lica u sportu. Fizička lica u sportu su: sportista, trener i sportski stručnjak osobosobljen za rad u sportu. Pravna lica u sportu su sportske organizacije koje, na osnovu člana 34 Zakona o sportu Crne Gore, mogu biti:

1. Sportski klub,
2. Sportsko društvo (školsko ili studentsko),
3. Sportsko-rekreativno društvo,
4. Sportska organizacija lica sa invaliditetom,
5. Nacionalni sportski savez,
6. Asocijacija sportskih organizacija lica sa invaliditetom - Paraolimpijski komitet (POK) i
7. Krovna asocijacija sporta u Crnoj Gori- Crnogorski olimpijski komitet (COK).

Opština Budva ima 49 registrovanih sportskih organizacija i to: 41 sportski klub, 3 školska sportska društva, 2 sportsko-rekreativna kluba, 2 sportska kluba osoba sa invaliditetom i jedan sportski savez. Sve sportske organizacije su registrovane kod nadležnog Ministarstva u skladu sa Zakonom o sportu („Službeni list CG“, br. 36/11 i 36/13), osim jednog školskog sportskog društva koje je, uz saglasnost nadležnog Ministarstva, registrovano kod Školskog sportskog saveza Crne Gore. Jedan broj navedenih sportskih organizacija, i pored posjedovanja Rješenja o registraciji, nažalost nije aktivan u obavljanju svoje sportske djelatnosti; sankcionisanje takvih klubova je u nadležnosti Ministarstva (član 55 Zakona o sportu). Drugi dio nije takmičarski aktivan iz razloga što njihovi nacionalni sportski savezi nisu usaglasili svoja osnivačka akta sa Zakonom. Ovoj činjenici ide u prilog informacija da su se na 4 javna konkursa raspisana od strane Opštine Budva u 2018. godini, za raspodjelu sredstava iz opštinskog budžeta namijenjenih sufinansiranju sportskih subjekata sa jasno postavljenim uslovima iz Odluke o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu opštinskih sredstava iz budžeta sportskim subjektima, prijavile 32 sportske organizacije u kojima su osnivači fizička lica i 3 sportske organizacije čiji je osnivač Opština Budva, od ukupno 49 sportskih organizacija, odnosno 48 koje su imale pravo apliciranja na konkursima.

Takođe, treba napomenuti da je broj sportskih organizacija u Budvi do juna 2016. godine bio još veći, ali je Uprava za mlade i sport, Rješenjem broj: UP 01-161 od 27.06. 2016. godine,

izbrisala iz Registra sportskih organizacija Crne Gore 21 sportski klub koji se nalazio u evidenciji Sektora za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva, jer nisu prilagodili osnivačke akte tadašnjem Zakonu o sportu.

S obzirom na to da je u toku preregistracija sportskih ogranzacija u skladu sa novim Zakonom o sportu i dobijanje rješenja o registraciji, a time i upis u Registar sportskih subjekata Crne Gore, konačan broj sportskih organizacija u opštini Budva koje ispunjavaju zakonske uslove za svoje postojanje biće utvrđen po okončanju tog postupka.

3.1. Demografski podaci

Opština Budva, na osnovu popisa stanovništva 2011. godine, ima 19.218 stanovnika, od kojih se najveći dio izjasnio kao Crnogorci (48,19 %) i Srbi (37,71 %). Po vjerskom opredjeljenju, na istom popisu, 88,18 % stanovništva se izjasnilo kao pravoslavno. Osim gradskog jezgra, koje čini oko 10.000 stanovnika, najveća prigradska naselja su: Petrovac, sa približno 4.000 stanovnika, Sveti Stefan, sa 2.000 stanovnika i Bečići, sa približno 1.500 stanovnika. Duž budvanske rivijere postoji četrdesetak naselja, sela i zaseoka.

Tabela 1: Osnovni demografski podaci

Budva	2003	2011
Broj stanovnika	15909	19218
Gustina naseljenosti	130	157,5
Polna struktura stanovništva		
muško	48%	48%
žensko	52%	52%
Broj domaćinstava	5218	6982
Broj članova domaćinstava (prosjek)	3%	2,8%
Prosječna starost domaćinstava	37,5	36,5
Prirodni priraštaj	104	112
Stopa nataliteta	13.8	12.18
Stopa mortaliteta	7.3	6,35
Vitalni index na 100 stanovnika	1.9	1.91

Izvor: Monstat

Demografska kretanja u budvanskoj opštini su vrlo specifična.

U pogledu **rasta stanovništva**, Budva pripada manjoj grupi crnogorskih opština u kojima je ostvaren porast stanovništva između popisa 2003. godine i 2011. godine.

Tabela 2: Kretanje stanovništva po popisima

Godine	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2003.	2011.
Budva	3.825	4.364	4.834	6.106	8.632	11.717	15.909	19.218
Crna Gora	377.718	419.873	471.894	529.604	584.310	615.035	620.145	620.029
Prosjek %	1	1	1	1,1	1,5	2	2,5	3,1

Izvor: Monstat

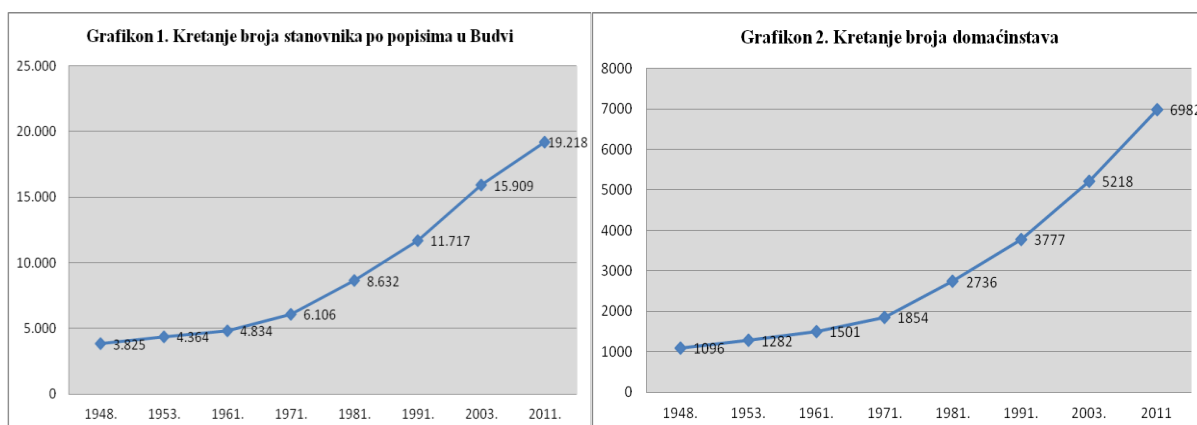
U periodu od 1991. do 2011. godine broj domaćinstava na području opštine Budva se povećao gotovo dva puta (preciznije 1,8), sa 3.777 na 6.982.

Tabela 3: Kretanje broja domaćinstava po popisima

Godine	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2003.	2011.
Budva	1096	1282	1501	1854	2736	3777	5218	6982
Crna Gora	83639	92152	106569	121911	142692	163274	180517	194.195
Prosjeck %	1,3	1,4	1,4	1,5	2	2,3	2,9	3,6

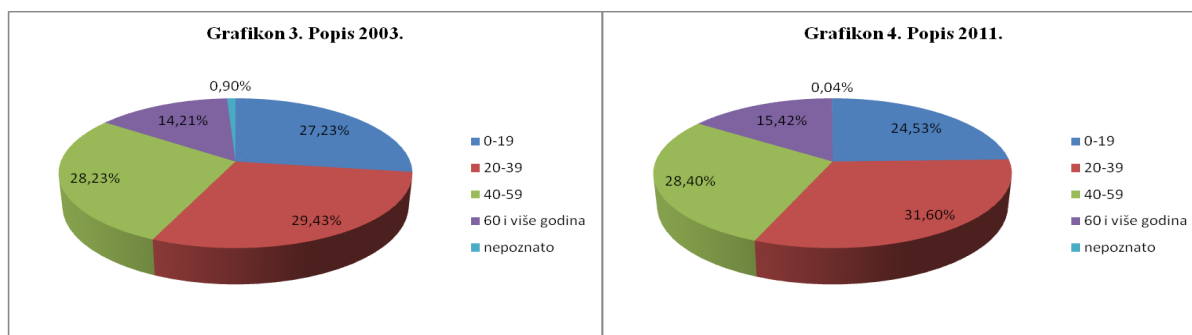
Izvor: Monstat

Tendencija kretanja broja stanovnika i domaćinstava u Budvi po popisima prikazana je na sljedećim graficima:

Prosječna veličina domaćinstava se smanjuje u 2011. godini kada iznosi 2,8 člana po domaćinstvu, što je manje od prosjeka za Crnu Goru - 3,2 člana po domaćinstvu.

Starosna struktura stanovništva u Budvi prema posljednja dva popisa prikazana je grafički na sljedeći način:

Geografski podaci

Budva je samo 30 km udaljena od stare crnogorske prijestonice – Cetinja, koje je smješteno u planinskoj dolini i za koje je vezan veliki dio crnogorske istorije i kulture. Do ski-centara

Kolašin, u sjevernom dijelu Crne Gore, dolazi se vozom za samo dva sata. U blizini Budve nalaze se dva savremena aerodroma, i to u Tivtu udaljenom 22 km od Budve, i Podgorici udaljenoj 65 km. Preko pristaništa u Budvi i Petrovcu ovo područje je povezano sa svim važnijim lukama na našoj obali.

Zbog povoljnog geografskog položaja, Budva je sve interesantnija poklonicima jahting turizma. Savremeno opremljena marina može da primi preko 1000 brodova i pruži sve usluge nautičarima. Prugom Beograd-Bar tokom turističke sezone saobraćaju i vanredni turistički vozovi. Kao turistička destinacija, Budva najveću posjećenost na godišnjem nivou u kontinuitetu bilježi od maja do oktobra.

Budva ima mediteransku klimu sa blagim kišovitim zimama i dugim, toplim i suvim ljetima; toplo vrijeme često obuhvata i dobar dio proljeća i jeseni. U priobalju, zaklonjenom visokim gorskim zaleđem, klima je još blaža. Toplo more i duge pješčane plaže okružene su borovom šumom i maslinjacima. Budva je prema pučini otvorena, a posebno u njenom južnom dijelu gdje je more najtoplije i najdublje. Najveće ostrvo na crnogorskom primoriju, Sveti Nikola, nalazi se naspram Starog grada Budve.

3.2. Takmičarski sport

3.2.1. Sportske discipline

Prema evidenciji Sektora za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti, u opštini Budva postoje 22 kolektivne i pojedinačne sportske discipline (Tabela 4).

Tabela 4: Sportske discipline

Kolektivne sportske discipline	Pojedinačne sportske discipline		
FUDBAL	RVANJE	KIK BOKS	PLIVANJE
VATERPOLO	BOKS	JIU-JITSU	GIMNASTIKA
ODBOJKA	KARATE	BOĆANJE	SPORTSKI RIBOLOV
KOŠARKA	TAEKWONDO	TENIS	ŠAH
RUKOMET	DŽUDO	STONI TENIS	BICIKLIZAM
	JOGA	SMUČANJE	

Na području Budve takmičarski sport je zastupljen kroz aktivnost sportskih klubova iz sportova koji su na olimpijskom programu i sportova koji nijesu na olimpijskom programu. U Budvi postoje sportski klubovi koji uživaju veliku popularnost, a koji imaju dugu tradiciju na ovim prostorima (fudbal, odbojka, vaterpolo, boćanje, karate), ali je evidentno da se u posljednjoj deceniji znatno povećao broj sportskih klubova iz pojedinih borilačkih sportova (karate, džudo, taekwondo, kik-boks, jiu jitsu), dok neki manje atraktivni i manje popularni sportovi, ali istovremeno veoma bitni za psiho-fizički razvoj (atletika, jedrenje), nisu zastupljeni i organizovani kao sportski klubovi u Budvi. Sagledavajući strukturu takmičarskog sporta na području Budve, primjetno je da brojnost i rasprostranjenost sportskih klubova, odnosno masovnost neke sportske discipline, ne zavisi samo od popularnosti sporta, odnosno zainteresovanosti građana i mladih ljudi, već i od finansijskih mogućnosti u pogledu opstanka kluba u sistemu takmičenja i od postojećih infrastrukturnih uslova. Ovim

pokazateljima može se, u najvećoj mjeri, objasniti nepostojanje ili nedovoljna zastupljenost i masovnost sportova poput atletike, biciklizma, jedrenja, jer za ove sportove treba obezbijediti posebne uslove i opremu.

3.2.2. Sportski klubovi

Na osnovu tabelarnog prikaza (Tabela 4) iz evidencije Sektora za sport Sekretarijata za društvene djelatnost u Opštini Budva, predstavljeni su sportski klubovi koji su registrovani u skladu sa Zakonom o sportu („Službeni list CG“, br. 36/11 i 36/13) sa sljedećim karakteristikama sportskih klubova: vrsta sportske discipline (kolektivna/pojedinačna), naziv sportske discipline, naziv i osnivač sportskog kluba, broj i pol članova sportskog kluba, broj registrovanih članova sportskog kluba kod nacionalnog sportskog saveza, rang takmičenja sportskog kluba i broj trenera u sportskom klubu.

U tabeli broj 5 koja se odnosi na sportske klubove u kolektivnim sportskim disciplinama, navedeno je 13 sportskih klubova koji su registrovani u skladu sa zakonom, ali statistička obrada podataka će se odnositi na 11 sportskih klubova, jer 2 sportska kluba u 2018. godini nijesu obavljala sportsku djelatnost.

Tabela 5: Sportski klubovi kolektivnih sportskih disciplina

Sportska disciplina	Naziv i osnivač sportskog kluba	Broj i pol članova		Broj registrovanih članova	Rang takmičenja	Broj trenera
FUDBAL	1.OFK Petrovac Osnivač: 100% Opština Budva	m		70	Prva liga CG	3
	100					
	2.Fudbalski klub Vihor Osnivač: fizička lica	m				
	3.Klub malog fudbala Cezar Osnivač: fizička lica	m		35	Prva liga CG	3
VATERPOLO	1.d.o.o.Vaterpolo klub Budva - Budvanska rivijera Osnivač: 100% Opština Budva	m	ž	70	Državna liga CG Druga regionalna liga	9
ODBOJKA	1.Odbojkaški	m	ž			

	klub Budva Osnivač: 100% Opština Budva 2.Odbojkaški klub Mediteran Osnivač: fizička lica 3.Odbojkaški klub Budvanska rivijera Budva Osnivač: fizička lica 4.Odbojkaški klub Libero Petrovac Osnivač: fizička lica	150 <table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> </table> 200 <table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table> <table border="1"> <tr> <td></td> <td>ž</td> </tr> </table> 50	m	ž				ž	12 60 13	Prva liga CG Prva liga CG i takmičenja mladih kategorija. Pionirska liga CG i Mini odbojka CG	5 2 1		
m	ž												
	ž												
KOŠARKA	1.Košarkaški klub Mogren basket Osnivač: fizička lica 2.Košarkaški klub Orion Osnivač: fizička lica 3.Košarkaški klub Budva Magic Osnivač: fizička lica 4.Košarkaški klub Budva basket 2017 Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td></td> </tr> </table> 100 <table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table> <table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> </table> 40 <table border="1"> <tr> <td>m</td> <td></td> </tr> </table> 103	m				m	ž	m		70 40 42	Liga mladih Južna regija Liga mladih Južna regija Liga mladih Južna regija	2 2 2
m													
m	ž												
m													
RUKOMET	1.Rukometni klub Budvanska rivijera Budva Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> </table> 70	m	ž	65	Prva liga CG, Druga ženska liga CG i kadetska liga	3						
m	ž												

U tabeli br. 6, koja se odnosi na sportske klubove u pojedinačnim sportskim disciplinama, navedeno je 28 sportskih klubova koji su registrovani u skladu sa zakonom, ali statistička obrada podataka će se odnositi na 21 sportski klub, jer 7 sportskih klubova u 2018.

godini nije obavljalo sportsku djelatnost.

Tabela 6: Sportski klubovi pojedinačnih sportskih disciplina

Sportska disciplina	Naziv i osnivač sportskog kluba	Broj i pol članova	Broj registrovanih članova	Rang takmičenja	Broj trenera
RVANJE	1.Rvački klub Butua Osnivač: fizička lica				
BOKS	1.Boksterski klub Budva Osnivač: fizička lica	m ž 50	19	Državno prvenstvo CG	2
KARATE	1.Karate klub Budva Osnivač: 30% Opština Budva, 70% fizička lica	m ž 70	69	Državno prvenstvo CG	3
	2.Karate klub Stari grad Osnivač: fizička lica	m ž 70	28	Državno prvenstvo CG	3
	3.Karate klub Kadmo Osnivač: fizička lica				
TAEKWONDO	1.Taekwondo klub Montenegro-stars Osnivač: fizička lica	m ž 50	43	Državno prvenstvo CG	3
DŽUDO	1.Džudo klub Budva Osnivač: fizička lica	m 50	38	Državno prvenstvo CG	2
	2.Džudo klub Jadran Osnivač: fizička lica	m ž 48	32	Državno prvenstvo CG	2
KIK-BOKS	1.Kik-boks klub Budva Osnivač: fizička lica	m 25	10	Državno prvenstvo CG	2
JIU JUTSU	1.Jiu jitsu klub Budva Osnivač:	m ž 50	50	Državno	3

	30% Opština Budva, 70% fizička lica 2.Jiu jitsu klub Ne-waza Osnivač: fizička lica	<table border="1"><tr><td>m</td><td></td></tr></table> 30	m		10	prvenstvo CG Državno prvenstvo CG	2
m							
BOĆANJE	1.Boćarski klub Maini Osnivač: 30% Opština Budva, 70% fizička lica	<table border="1"><tr><td>m</td><td></td></tr></table> 20	m		13	Prva liga CG	1
	m						
	2.Boćarski klub Slovenska plaža Osnivač: fizička lica	<table border="1"><tr><td>m</td><td></td></tr></table> 20	m		12	Prva liga CG	1
	m						
	3.Boćarski klub Budva Osnivač: fizička lica	<table border="1"><tr><td>m</td><td></td></tr></table> 20	m		10	Treća liga CG	1
m							
4.Boćarski klub Omladinac Osnivač: fizička lica	<table border="1"><tr><td>m</td><td></td></tr></table> 20	m		12	Treća liga CG	1	
m							
5. Boćarski savez opštine Budva							
TENIS	1.Teniski klub Budvanska rivijera Osnivač: fizička lica	<table border="1"><tr><td>m</td><td>ž</td></tr></table> 56	m	ž	12	Državno prvenstvo CG	2
	m	ž					
	2.Teniski klub Slovenska plaža Osnivač: fizička lica	<table border="1"><tr><td></td><td></td></tr></table>					
3.Teniski klub Rivijera Osnivač: fizička lica	<table border="1"><tr><td>m</td><td>ž</td></tr></table> 50	m	ž	10	Državno prvenstvo CG	1	
m	ž						
Sportska disciplina	Naziv i osnivač sportskog	Broj i pol članova	Broj registrovanih	Rang takmičenja	Broj trenera		

	kluba		članova		
STONI TENIS	1. Stonoteniski klub Budva Osnivač: fizička lica	m ž 20	14	Prva liga CG	2
PLIVANJE	1.Plivački vaterpolo klub Stari grad Osnivač: fizička lica	m ž 50	20	Državno prvenstvo CG	3
	2.Plivački klub Orka Osnivač: fizička lica	m ž 13	6	Državno prvenstvo CG	2
GIMNASTIKA	1.Gimnastički klub Budva Osnivač: fizička lica	ž 100	33	Državno prvenstvo CG	3
SPORTSKI RIBOLOV	1.Klub za sportski ribolov Delfin Budva Osnivač: fizička lica	m ž 110	21	Državno prvenstvo CG	1
	2.Klub za sportski ribolov na moru Širun Osnivač: fizička lica	m ž 100	23	Državno prvenstvo CG	1
ŠAH	1. Šahovski klub Šahmatik Osnivač: fizička lica				
BICIKLIZAM	1. Biciklistički klub Budva Osnivač: fizička lica	m ž 28		Državno prvenstvo CG	3
SMUČANJE	1. Smučarski klub Mogren Osnivač: fizička lica	m ž 50		Škola skijanja	1
JOGA	1. Joga klub Dafina				

	Osnivač: fizička lica				
--	--------------------------	--	--	--	--

Budvanski sport pokazuje tendenciju konstantnog rasta u smislu masovnosti, kao i u postizanju vrhunskih sportskih rezultata. U prilog tome govore sljedeći podaci:

- Prosječan broj članova sportskih klubova, registrovanih kod nacionalnih sportskih saveza u kolektivnim sportskim disciplinama (11 iz tabele broj 5 od 13 registrovanih), iznosi 48,2 - tačnije 540 članova u 11 sportskih klubova.
- Prosječan broj članova sportskih klubova, registrovanih kod nacionalnih sportskih saveza u pojedinačnim sportskim disciplinama (21 iz tabele broj 6 od 28 registrovanih), iznosi 25,3 - tačnije 532 člana u 21 sportskom klubu.
- U 32 sportska kluba koji nastupaju u kolektivnim i pojedinačnim sportskim disciplinama, ukupan prosječan broj članova, registrovanih kod nadležnog sportskog saveza, iznosi 33,5 - tačnije 1072 člana.
- U 32 sportska kluba koji nastupaju u kolektivnim i pojedinačnim sportskim disciplinama, ukupan prosječan broj registrovanih i neregistrovanih članova u 32 sportska kluba iznosi 63,7 - tačnije 2040 članova.
- Upoređivanjem broja registrovanih članova sportskih klubova (1063) sa ukupnim brojem članova sportskih klubova (2031), dobija se podatak da svaki drugi član ili 50% članova svih uzrasnih kategorija budvanskih sportskih klubova posjeduje takmičarsku legitimaciju nadležnog nacionalnog sportskog saveza.

Budvanski sport takođe pokazuje i tendenciju konstatnog rasta u smislu masovnosti, kao i postizanja vrhunskih rezultata. U prilog tome govori podatak da su u posljednjoj deceniji sportisti iz opštine Budva doprinijeli razvoju sporta postizanjem zavidnih sportskih rezultata i to u: **fudbalu** - jednom državni prvaci i dva puta osvajači Kupa Crne Gore; **vaterpolu** - dva puta državni prvaci i dva puta osvajači Kupa Crne Gore; **odbojci** - osam puta državni prvaci i sedam puta osvajači Kupa Crne Gore; **rukometu** - jednom državni prvaci; **plivanju** - tri puta državni prvaci; **boksu** - jednom državni prvaci; **boćanju** - pet puta državni prvaci i šest puta osvajači Kupa Crne Gore; **taekwondou** šest puta državni prvaci i osam puta osvajači Kupa Crne Gore; **karateu** - dugi niz godina su među prvih pet najbolje plasiranih u Crnoj Gori; **jiu-jitsu**, dugi niz godina plasirani među prve dvije ekipe u Crnoj Gori; **gimnastici** – dva puta državni prvaci u pojedinačnim nastupima; **ribolovu** - pet puta državni prvaci u pojedinačnim nastupima i **tenisu** – pet puta državni prvaci u pojedinačnim nastupima.

Sportisti budvanskih sportskih klubova, osim uspješnih nastupa na državnim prvenstvima, imali su i uspješne nastupe za reprezentaciju Crne Gore ostvarivši tom prilikom mnoga reprezentativna međunarodna odličja. Status aktuelnih reprezentativaca/-ki u svim uzrasnim kategorijama reprezentacije Crne Gore ima 119 sportista iz Budve koji nastupaju u 14 sportskih disciplina, a to su: fudbal (3 člana), odbojka (3 člana), vaterpolo (12 članova), košarka (2 člana), rukomet (4 člana), plivanje (9 članova), boćanje (3 člana), gimnastika (5 članova), tenis (2 člana), boks (7 članova), karate (15 članova), jiu-jitsu (39 članova), taekwondo (9 članova) i sportski ribolov (5 članova).

Prema analizi finansijskog poslovanja sportskih klubova na teritoriji opštine Budva, klubovi se u prvom redu održavaju zahvaljujući sufinansiranju iz budžeta Opštine Budva, zatim od članarine i donacija, u manjem dijelu od sponzorstava i drugih marketiških aktivnosti i u veoma malom broju slučaja od transfera sportista. Što se rashoda tiče, sportski klubovi navode da su najveći troškovi zakup sportske infrastrukture, primanja igrača, trenera i organizacija turnira i takmičenja.

3.2.3. Žene u sportu

Prema članu 2 Zakona o rodnoj ravnopravnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 46/7, 73/10, 40/11, 35/15) „rodna ravnopravnost podrazumijeva ravnopravno učešće žena i muškaraca, kao i lica drukčijih rodnih identiteta u svim oblastima javnog i privatnog sektora, jednak položaj i jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava i sloboda i korišćenje ličnih znanja i sposobnosti za razvoj društva, kao i ostvarivanje jednake koristi od rezultata rada“.

Uspjesima budvanskog sporta nemjerljiv doprinos su dale sportistkinje nastupajući za budvanske sportske klubove i reprezentaciju Crne Gore. Od 22 sportske discipline u kojima se takmiče budvanski sportski klubovi, prisutnost žena je 75%, tačnije, žene nisu prisutne u 5 sportskih disciplina.

U pogledu polnih razlika, prema dobijenim podacima, od 32 sportska kluba u Budvi, žene su prisutne u 60% klubova, tačnije u 19 klubova je zastupljeno 786 žena različitih uzrasnih kategorija ili 41,3 sportistkinje u svakom od 19 sportskih klubova, ali u 32 sportska kluba od 2040 članova oba pola, prisustvo 786 sportistkinje predstavlja tek 24% od ukupnog broja članova.

Od 19 sportskih klubova u kojima su prisutne sportistkinje, u 17 sportskih klubova žene su takmičarski aktivne, tačnije prosječan broj sportistkinja registrovanih kod nacionalnih sportskih saveza iznosi 15 sportistkinja u svakom od 17 klubova ili ukupno 284 sportistkinje, ali u 32 sportska kluba od 1072 člana oba pola registrovanih kod nacionalnih sportskih saveza, prisustvo 284 sportistkinje predstavlja tek 27% od ukupnog broja članova.

Navedeni podaci ukazuju na nizak nivo učešća žena u sportu, te je važno kreirati mjere koje bi podstakle veće učešće sportistkinja. Na osnovu dobijene analize potrebno je utvrditi strategiju koja se odnosi na skup specifičnih mjera za povećanje učešća žena u sportu. Neke od mjera i ciljeva u pogledu povećanja učešća žena bi podrazumijevale utvrđivanje i dostizanje određene kvote registrovanih sportistkinja u odnosu na ukupan broj registrovanih sportista. Taj procenat ne bi smio biti manji od 50%, a krajnji cilj i strateško usmjerenje bi trebalo biti izjednačavanje nivoa učešća žena u sportskim disciplinama sa nivoom učešća muškaraca u postojećim sportskim klubovima, ili podsticaj za osnivanje sportskih klubova sa prefiksom „ženski“ sportski klub. Pored toga, da bi se ostvarila pomenuta mjera, osim obezbjeđivanja materijalnih sredstava, trebalo bi omogućiti uključivanje većeg broja žena u

upravljačka tijela koja donose odluke, da bi na svim nivoima bila prepoznata i u praksi sprovedena rodna ravnopravnost, kao važan princip koji je dio EU standarda na svim poljima, pa i u oblasti sporta.

3.2.4. Stručni kadar u sportskim klubovima

U sportskim klubovima u Budvi radi ukupno 81 trener. Jedan od evidentnih problema u sportu jeste potreba za kontinuiranim usavršavanjem stručnog kadra, čiji visok nivo edukacije znatno utiče na dalji razvoj sporta u našoj sredini, a indirektno i u državi. Imajući u vidu činjenicu da je najveća populacija aktivnih sportista u Budvi uglavnom školskog uzrasta (pioniri, kadeti i juniori), pitanje što kvalitetnijeg i stručnog vođenja specifičnog pedagoškog procesa formiranja ličnosti mladog sportiste mora se ubuduće postaviti u prvi plan. Sve veći zahtjevi savremenog sporta podrazumijevaju veoma visok stepen poznavanja trenažne tehnologije, što se stiče na kursovima, seminarima i kroz iskustvo. U opštini Budva sportske klubove, u najvećem broju slučajeva, vode stručni ljudi koju su usko specijalizovani za svoje sportske discipline. Pored profesora fizičkog vaspitanja, koji prenose svoja znanja i iskustva kroz školski sport, dio njih je uključen i u rad sportskih klubova. Edukovan kadar u sportskim klubovima raspolaže najvišim zvanjima, počev od trenera sa višom trenerskom školom, trenera specijalista sa visokom (Bachelor) trenerskom školom i trenera bivših igrača koji su, na osnovu seminara i kurseva u organizaciji matičnih sportskih saveza, stekli trenerske licence koje se obnavljaju jednom godišnje.

3.2.5. Zdravstvena zaštita sportista

Vrste zdravstvenih pregleda u cilju utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista definisane su Pravilnikom o uslovima za obavljanje zdravstvenih pregleda sportista („Sl.list CG”, br.53/15) koji je, na osnovu prethodnog Zakona o sportu Crne Gore, donijelo Ministarstvo zdravlja Crne Gore. Ministarstvo sporta je prepoznalo da se definisani pregledi ne mogu sprovoditi u ustanovama primarne zdravstvene zaštite sportista, uzimajući u obzir vrstu pregleda koje treba obaviti u cilju utvrđivanja zdravstvene sposobnosti, nadležnost primarne zdravstvene zaštite i obim usluga koje se pružaju u istim. Zakonom o zdravstvenoj zaštiti propisano je da se na primarnom nivou zdravstvene zaštite obavljaju pregledi, između ostalog i za prevenciju i skrining program, a vrši se i zdravstvena djelatnost zaštite sportista. Misnistarstvo sporta Crne Gore je pokrenulo dobru praksu za besplatan pregled sportista u 2017. godini gdje su one sportske organizacije koje nemaju dovoljan izvor finansijskih sredstva mogle izvršiti besplatan pregled najranjivijih kategorija, djece uzrasta do 15 godina na način koji je propisan Zakonom.

Zakonom o sportu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj: 44/18) propisano je kada, kako i ko može obavljati zdravstvene preglede sportista i to:

- Članom 99 stav 3 Zakona o sportu Crne Gore je propisano: „Sportista registrovan kod nadležnog nacionalnog sportskog saveza je dužan da se podvrgne utvrđivanju zdravstvene sposobnosti najmanje jednom u toku 12 mjeseci, ako pravilima nacionalnog sportskog saveza nije određen kraći vremenski period“;
- Članom 99 stav 10 Zakona o sportu Crne Gore je propisano: „Uslove za obavljanje zdravstvenih pregleda, vrstu i obim pregleda, način vođenja evidencije i medicinske dokumentacije, kao i uslove koje mora da obavlja doktor odgovarajuće specijalnosti propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva“.

U Registru zdravstvenih ustanova Crne Gore iz oblasti sportske medicine koje vodi Ministarstvo zdravlja Crne Gore na području opštine Budva nalazi se jedina specijalistička ambulanta opšte i sportske medicine „Medalja zdravlja“. U navedenoj ambulanti budvanskim sportskim organizacijama i njihovim sportistima ponuđeni su osnovni i kompletni medicinski pregledi predviđeni Zakonom i Pravilnicima o registraciji u dijelu zdravstvene sposobnosti i zaštite sportista koji su u nadležnosti nacionalnih sportskih saveza. Osnovni medicinski pregled se odnosi za sportiste uzrasta do 12 godina, najmanje jednom godišnje, dok se kompletan medicinski pregled, najmanje jednom godišnje, odnosi na sportiste uzrasta od 12 godina koji obuhvata nalaze laboratorije, fizikalne i EKG preglede, testove opterećenja itd.

3.3. Rekreativni sport

3.3.1. Sportsko-rekreativna društva

Sportska rekreacija je slobodno odabrana, a ne nametnuta aktivnost koja se pretežno praktikuje u slobodno vrijeme. Iako je najvećim dijelom vezana za slobodno vrijeme, danas se u zemljama razvijene ekonomije sve češće pojavljuje u specifičnim programima kao značajan element savremene naučne organizacije rada i odmora. Sportska rekreacija se sve više integriše u sve dimenzije privrednog, kulturnog, ekonomskog i turističkog razvoja i postaje značajan činilac čovjekovog slobodnog vremena ogledajući se u samostalnom i kolektivnom praktikovanju kroz sportsko-rekreativna društva. Društva sportske rekreacije su organizovani na način kolektivnog praktikovanja sportske rekreacije, jer se na taj način sportistima rekreativcima omogućava racionalnije provođenje slobodnog vremena, upoznavanje sa ciljem takmičarskog karaktera sportske rekreacije. Praktikovanjem sporta postiže se lakša socijalizacija i rehabilitacija članova kao i edukacija o svim segmentima zdravih stilova života. Sportska rekreacija predstavlja specifičan vid fizičkog vaspitanja i poseban dio fizičke kulture, a prilagođena je potrebama i interesima građana i kao takvu treba je posmatrati kao skup različitih motoričkih aktivnosti čijim praktikovanjem se utiče na održavanje ili poboljšanje motoričkih sposobnosti članova različitog uzrasta i zdravstvenog stanja u cilju ostvarivanja pozitivnih efekata na život i rad savremenog čovjeka. Sufinansiranjem programa rada sportsko-rekreativnih društava, Opština Budva se jasno odredila kako prema značaju i pozitivnom uticaju sportske rekreacije na građanstvo, tako i prema podsticaju za registraciju novih sportsko-rekreativnih društava koji bi građanstvu i članovima omogućili različite programske sadržaje svojih aktivnosti.

Na osnovu evidencije Sekretarijata za društvene djelatnost, u tabeli 4 predstavljena su sportsko-rekreativna društva koja su registrovana u skladu sa Zakonom o sportu („Službeni list CG“, br. 36/11 i 36/13).

Tabela 4: Sportsko-rekreativna društva

NAZIV I OSNOVAČ SPORTSKO-REKREATIVNOG DRUŠTVA
Društvo za sportsku rekreaciju „Budva“ Osnivač: fizička lica
Sportsko-rekreativno društvo „Svebor“ Osnivač: fizička lica

Odlukom o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava sportskim subjektima iz budžeta Opštine Budva („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br. 24/17, 12/18 i 2/19) član 22, Razvoj sportske rekreacije, Opština Budva je dio budžetskih sredstva opredijelila za razvoj sportske rekreacije putem sufinansiranja programa rada sportsko-rekreativnih društava.

3.4. Sport osoba sa invaliditetom

3.4.1. Sportski klubovi osoba sa invaliditetom

Deklaracijom iz Nice 2000. godine ističe se: „Sportska aktivnost treba da bude dostupna svakom

čovjeku i ženi u saglasnosti sa individualnim aspiracijama i mogućnostima“. Sportovi osoba sa invaliditetom su uglavnom već postojeći sportovi koji su prilagođeni, te se ponekad koristi termin „prilagođeni sport“. Ipak, neki od ovih sportova su jedinstveni i nemaju ekvivalenta u grupaciji opštepoznatih sportskih aktivnosti. Nakon I i II Svjetskog rata fizioterapija i sportska medicina zauzimaju veoma važno mjesto u rehabilitaciji osoba sa invaliditetom, uz ortopediju i hirurgiju. Međutim, uloga sporta se mijenja i prerasta ulogu rehabilitacije, postaje vid rekreacije, a zatim i vid takmičenja, odnosno nadmetanja. (Lidija Ivanović, Fadilj Eminović, Srećko Potić, Veselin Medenica, Zbornik radova, 2010, str.145-151).

Na osnovu evidencije Sektora za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti, u Tabeli broj 5 predstavljeni su sportski klubovi lica sa invaliditetom koji su registrovani u skladu sa Zakonom o sportu („Službeni list CG“, br. 36/11 i 36/13). U tabeli su navedeni naziv sportske discipline, naziv i osnivač sportskog kluba osoba sa invaliditetom.

Tabela 5: Sportski klubovi osoba sa invaliditetom

SPORTSKA DISCIPLINA	NAZIV I OSNIVAČ KLUBA OSI
Plivanje	Plivački klub osoba sa invaliditetom „Talas“ Osnivač: fizička lica
Plivanje	Plivački klub osoba sa invaliditetom „Budva“ Osnivač: NVO Udruženje paraplegičara Budva

Odlukom o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br. 24/17) član 21, Razvoj sporta lica sa invaliditetom, Opština Budva je dio budžetskih sredstava opredijelila razvoju sporta osoba sa invaliditetom putem sufinansiranja programa rada takvih sportskih klubova. Korist od bavljenja sportom i rekreativnim aktivnostima za osobe sa invaliditetom je važna radi njihove integracije unutar društva, poboljšanja kvaliteta života i razvoja društvenih vještina. Međutim, praksa pokazuje da uslovi za bavljenje sportom osoba sa invaliditetom nijesu još uvijek pogodni. Činioci koji utiču na to su: socio-ekonomski status, stepen adaptacije, dostupnost transporta i drugih servisa i pomagala koja olakšavaju učestvovanje u sportu osoba sa invaliditetom. „Bijeli papir za sport“ Evropske komisije iz 2010. godine prihvata stav da osobama sa invaliditetom sport i dalje ostaje teško dostupan, kako samim učesnicima na sportskim priredbama, tako i posmatračima priredbi.

Opština Budva je, radi pristupačnosti sportskih objekata osobama sa invaliditetom, a u saradnji sa d.o.o. „Sportsko rekreativni centar“ 2011. godine, instalirala liftove kojima se osobama sa invaliditetom omogućava nesmetani pristup kako samom objektu, tako i pristup bazenu. Pristup terenu u d.o.o. „Mediterranski sportski centar“ je omogućen privremenim pristupnim rampama, a pojedini sportski rekviziti se mogu prilagoditi sportovima osoba sa invaliditetom. Na svim plažama sa plavom zastavicom instalirane su pristupne rampe za osobe sa invaliditetom i na kraju, u toku je projekat izrade teretana na otvorenom koje sadrže sprave prilagođene osobama sa invaliditetom. Treba istaći da plivački klub OSI „Talas“ godinama unazad bilježi izvanredne rezultate u plivačkim disciplinama. Takmičar kluba i reprezentativac Crne Gore, Tadić Ilija, 2017. godine plasirao se na 7. mjesto zvanične IPC svjetske liste. Paraolimpijac Tadić je uspješno nastupao na Svjetskom prvenstvu u Meksiko Sijetu u disciplinama 50 i 100 metara „kraul” ostvarivši 6. mjesto pojedinačno, zatim na plivačkom mitingu u Mađarskoj u disciplinama 50 metara „kraul” ostvarivši 1. mjesto, i 100 metara „kraul” ostvarivši 4. mjesto i, na kraju, nastup na svjetskom Kupu u Berlinu u disciplinama 50 metara „kraul” ostvarivši 3. mjesto i 100 metara „kraul” 5. mjesto. Na ovaj način, Tadić je izvanredan reprezentant ne samo Budve i kluba iz koga dolazi, već i Crne Gore.

Na osnovu evidencije Centra za socijalni rad 41 osoba iz opštine Budva je korisnik prava na njegu i pomoć. Na osnovu člana 34 stav 2 tačka 4 Zakona o sportu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj: 44/2018) postavljen je pravni osnov za osnivanje i registraciju sportskih organizacija osoba sa invaliditetom kod nadležnog Ministarstva. Planiranjem budžetskih sredstava za sufinansiranje programa rada sportskih klubova osoba sa invaliditetom na lokalnom nivou i budžetskih sredstava Paraolimpijskog komiteta Crne Gore, obezbijediće se sufinansiranje i finansiranje takmičara osoba sa invaliditetom. Registracijom novih sportskih klubova osoba sa invaliditetom u ekipnim ili pojedinačnim sportskim disciplinama postiže se veća socijalizacija ovih osoba, unaprjeđuju se rehabilitacioni procesi i, na kraju, podstiče se takmičarski karakter osoba sa invaliditetom.

3.5. Školski sport

3.5.1. Školska sportska društva

Sport u okviru obrazovnog sistema podrazumijeva organizovane oblike rada u školskim institucijama, odnosno kroz obaveznu nastavu fizičkog vaspitanja, koja se sprovodi prema propisanim nastavnim planovima i programima.

U osnovnom obrazovanju Crne Gore sprovodi se koncept devetogodišnje osnovne škole koji se sastoji od tri ciklusa: prvi ciklus (1, 2 i 3. razred), nastavnik razredne nastave, uzrast od 6-8 godina, drugi ciklus (4, 5 i 6. razred), nastavnik razredne i predmetne nastave, uzrast od 9-11 godina i treći ciklus (7, 8 i 9. razred), nastavnici predmetne nastave, uzrast od 12-14 godina. Predmet fizičko vaspitanje je obavezan i ravnopravan sa ostalim školskim predmetima. Na osnovu informacija dobijenih od nastavnika i brojnih istraživanja koja su za temu imala odnos mladih prema slobodnom vremenu, pokazala su da djeca i omladina u Crnoj Gori, a time i u Budvi, najveći dio slobodnog vremena provode u zatvorenom prostoru uz kompjutere, video igre i ostale vidove lake zabave. Ova pojava je zabrinjavajuća, jer je fizička aktivnost osnovna čovjekova potreba od njegovog rođenja do kasne starosti i predstavlja jednu od jako važnih komponenti koja utiče na zdravlje i ponašanje, kako djece školskog uzrasta, tako i na zdravlje i ponašanje starijih osoba. Djeca se putem školskog sporta uključuju u različite oblike sportskih sktivnosti, ne samo kroz nastavu fizičkog vaspitanja, već i kroz uključivanje u vannastavne školske sportske aktivnosti. Na ovaj način će se pozitivno uticati na njihov fizički razvoj, razvoj motoričkih sposobnosti i stvaranje dugotrajnih navika za njihovo učestvovanje u sportskim aktivnostima, kao segmentu zdravih stilova života. Imajući u vidu obaveznu stručnost izvršilaca nastave fizičkog vaspitanja i sistemu u školama koji se odnosi na nastavu fizičkog vaspitanja, za implementaciju školskog sporta zaduženi su nastavnici fizičkog vaspitanja od prvog do petog razreda, i od šestog do devetog razreda diplomirani profesori fizičkog vaspitanja.

Školski sport u Budvi, kao i u cijeloj Crnoj Gori funkcioniše kroz sistem školskih sportskih društava, koja djeluju u okviru osnovnih i srednjih škola. Svrha postojanja školskih sportskih društava jeste da se, pored redovnih časova fizičkog vaspitanja, uključi što veći broj djece u sportske aktivnosti. Od ukupno 4 škole na teritoriji opštine Budva (3 osnovne i 1 srednja), registrovana su 3 školska sportska društva, dok je škola iz Petrovca u procesu registracije.

Na osnovu tabelarnog prikaza (Tabela 6) iz evidencije Sektora za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti u Opštini Budva predstavljena su školska sportska društva koja su registrovana u skladu sa Zakonom o sportu („Službeni list CG“, br. 36/11 i 36/13) i primanjem u članstvo Crnogorskog školskog sportskog Saveza. U tabelama je navedno ime školskog sportskog društva i ime škole.

Tabela 6: Školska sportska društva

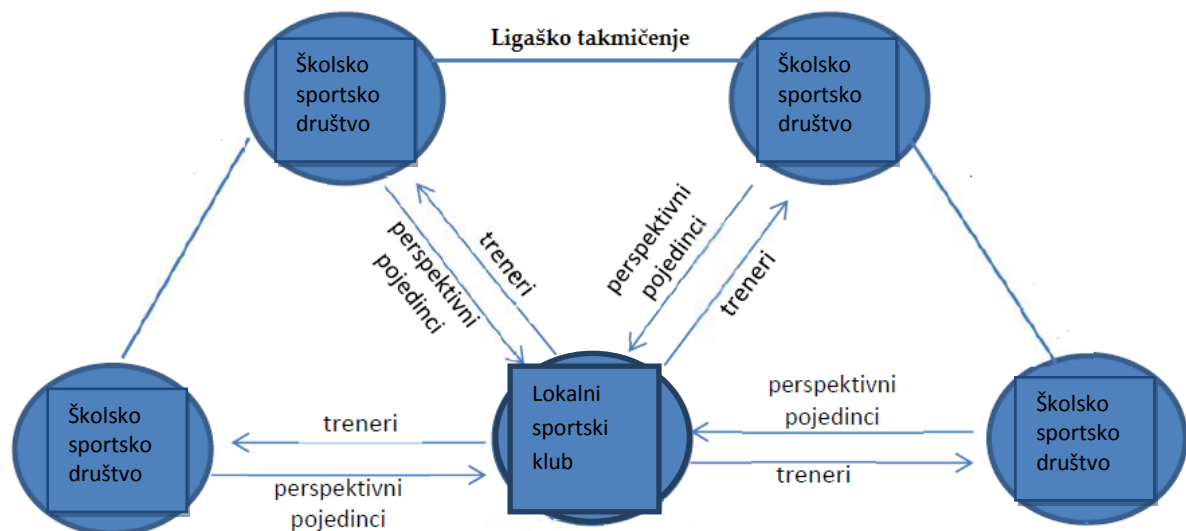
NAZIV ŠKOLSKOG SPORTSKOG DRUŠTVA	NAZIV ŠKOLE
Školsko sportsko društvo „Stefan Mitrov Ljubiša“	Osnovna škola „Stefan Mitrov Ljubiša“ Budva
Školsko sportsko društvo „Druga osnovna škola“	Osnovna škola „Druga osnovna škola“ Budva
Školsko sportsko društvo „Fair Play“	Srednja mješovita škola „Danilo Kiš“ Budva

Odlukom o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br.

24/17, 12/18 i 2/19) član 20, Razvoj školskog sporta, Opština Budva je dio budžetskih sredstava opredijelila razvoju školskog sporta putem sufinansiranja programa rada školskih sportskih društava. Sportska takmičenja budvanskih osnovnih škola i srednje škole odvijaju se po programu Crnogorskog školskog sportskog Saveza. Takmičenja osnovnih škola održavaju se u šest sportskih disciplina (rukomet, košarka, fudbal, odbojka, atletika i šah), dok je u srednjim školama takmičenje zastupljeno u pet sportskih disciplina (košarka, fudbal, rukomet, odbojka i atletika). Takmičenja dvije osnovne škole iz Budve realizuju se na osnovu eliminacije ili plasmana za viši rang takmičenja, i to od lokalnog međuškolskog takmičenja, regionalnog, državnog do svjetskog školskog prvenstva. Osim masovnosti, na takmičenjima gdje učešće uzima preko 150 takmičara/-ki na svakom nivou takmičenja, treba istaći da su pojedine školske sportske ekipe u tekućoj godini postigle zavidne rezultate, kako plasmanom na državnom prvenstvu, tako i postignutim rezultatima (odbojka muškarci 1. mjesto, čime su ostvarili i plasman na završnici školskog svjetskog prvenstva i odbojka žene 3. mjesto). Učenici srednje škole iz Budve svoja školska takmičenja započinju od regionalnog, a od uspješnih nastupa treba izdvojiti fudbalsku ekupu koja je svoje takmičenje okončala osvajanjem 3. mjesta na državnom prvenstvu.

Kada se govori o smjernicama razvoja, zadatak je stvoriti veću povezanost profesora fizičkog vaspitanja (posebno u osnovnim školama), trenera školskih sportskih klubova i lokalnih sportskih klubova. Vođenjem evidencije, stručnom saradnjom, selekcijom, praćenjem i usmjeravanjem talentovane djece, profesori fizičkog vaspitanja imaju bitnu ulogu u osnaživanju i razvoju školskih klubova, a posljedično i lokalnih sportskih klubova u pojedinom sportu. Sinergijom školskih i lokalnih sportskih klubova treba stvoriti koncept rada koji bi koristili u oba sistema. Osnovne koristi bile bi sljedeće:

- stvaranje mogućnosti većem broju djece da se afirmišu u željenom sportu; zalaganje i želja za dokazivanjem i kod one djece koja ne pokazuju talenat za vrhunski sport;
- kvalitetnija selekcija talentovanih učenika; perspektivni pojedinci bi bili pridruženi mlađim selekcijama lokalnog kluba; uz rad u školskom klubu imali bi optimalan program treninga i takmičenja;
- korist lokalnim klubovima kroz veći fond treninga, rasterećenje glavne gradske sportske sale.

3.6. Sport i turizam

Sport i turizam su oblasti koje mogu u uzajamnom odnosu doprinijeti razvoju i imidžu, ne samo lokalne zajednice, već i razvoju i promociji sporta kod šire populacije. Sport kao profesionalna, amaterska i rekreativna aktivnost obuhvata značajan broj onih koji putuju da bi igrali i takmičili se na različitim destinacijama i zemljama. U međunarodnim okvirima, najvažniji sportski događaji kao što su Olimpijske igre, svjetski i evropski šampionati, postali su sami za sebe moćne turističke atrakcije dajući veliki doprinos turističkom imidžu destinacije domaćina.

Oblici sportskog turizma su sportski turizam takmičarskog tipa i sportski turizam rekreativnog tipa. **Sportski turizam takmičarskog tipa** podrazumijeva posjetu turističke destinacije radi aktivnog učešća takmičara na sportskim priredbama i drugo, posjetu turističke destinacije isključivo radi pasivnog učešća na velikim sportskim priredbama. **Sportski turizam rekreativnog tipa** podrazumijeva turizam iniciran prvenstveno turističkom destinacijom, a zatim sportsko rekreativnom ponudom da bi se na taj način zadovoljila čovjekova želja za igrom, kretanjem, promjenom, razonodom, opuštanjem, a istovremeno umanjile negativne posljedice modernog načina života i rada.

Pravni subjekti koji se danas pojavljuju kao ponuđači sportsko-turističke ponude su subjekti različitih upotrebnih vrijednosti, a svi zajedno rade na poboljšanju ukupne turističke ponude. Turistička ponuda, pa samim tim i ona sportskog turizma, formira se u dužem vremenskom periodu i sastoji se od materijalnih i nematerijalnih elemenata. Nosioци ponude u sportskom turizmu su:

- hotelski kompleksi koji u svom sastavu imaju i odgovarajuće sportske sadržaje,
- sportsko-rekreativni centri,
- sportski klubovi i
- sportsko-rekreativna društva.

Vrhunski sport i sportsku rekreaciju karakterišu brojne različitosti, jer predstavljaju različite oblasti fizičke kulture, tako da se danas grade sportski objekti koji su namijenjeni i jednom i drugom području. Na taj način, osim što pozitivno utiču na razvoj vrhunskog sporta, takvi sportski objekti imaju i svoju ekonomsku pozadinu stavljanjem na korišćenje objekta ili dijelova objekta ostalim korisnicima koji će uticati na bolju ponudu sportskog turizma. Na primjer, fitness centri u mnogim svjetskim turističkim destinacijama predstavljaju značajnu turističku ponudu. U Njemačkoj, koja je za Crnu Goru izuzetno zanimljivo turističko tržište,

radi oko 6.500 privatnih fitnes klubova sa oko 2,7 miliona članova. Višednevni programi ispunjeni fitnes sadržajima postali su zaštitni znak svakog ozbiljnijeg turističkog operatora. Nažalost, domaći turistički radnici bazirali su se na „jeftine“ zabave dnevnog karaktera poput sportskih turnira ili borilačkih mečeva u organizaciji sportskih klubova kojima se više utiče na promociju i razvoj tih sportskih disciplina, a mnogo manje na razvoj sportskog turizma koji sa sobom donosi i ekonomske koristi.

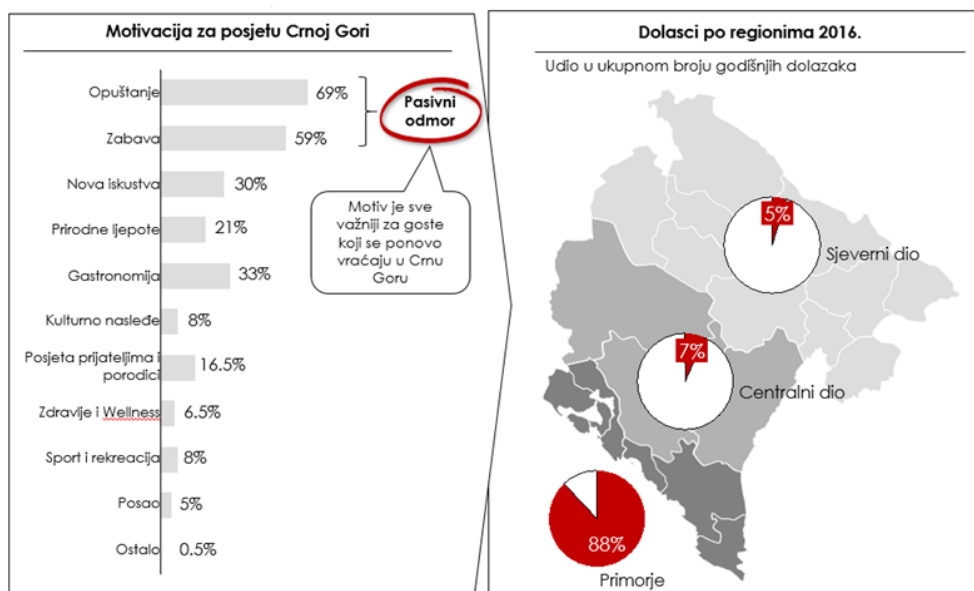
Sa dobro izabranim sportskim sadržajima, sportski turizam može postati pokretač razvoja pojedinih turističkih destinacija. U prilog tome govore statistički podaci da se oko 55% turističkih putovanja Nijemaca odnosi na odmor sa sportom, 52% u slučaju Holandana, dok je taj procenat najmanji u slučaju Francuza 32 % (Strategija sporta grada Rijeke 2018-2024. godine, str. 44-45). Statistika pokazuje da turista iz Njemačke, kome je sport glavni motiv putovanja, u nekoj destinaciji boravi prosječno 7-8 noći i troši 580 eura po putovanju, a skoro 60% Nijemaca se odlučuje da boravi u hotelu. Ista istraživanja pokazuju da Holandani na takvim putovanjima malo troše (51 euro dnevno), ali njihov boravak traje dugo, prosječno 11-12 noćenja. Najviše troše Francuzi sa prosječnih 1.010 eura po putovanju ili 97 eura po noćenju. Osim toga, kada su u pitanju ove tri države, treba istaći i podatak da Francuzi i Holandani najradije putuju od maja do avgusta, dok Njemci biraju period od januara do aprila.

Tržište radne snage sportskog turizma pokazuje mali udio profesionalnih radnika u sportu, a sve više se ukazuje potreba za novim profilima stručnjaka koji će moći odgovoriti specifičnim zahtjevima sve probirljivijih korisnika sportsko-rekreativnih aktivnosti. Današnja kadrovska politika u sportskom turizmu bazirana je na visokoobrazovanim stručnjacima sa akademskim zvanjima koji će, osim unaprjeđenja sportsko-rekreativnog turizma, znati da doziraju sve vrste vježbanja i skrenu pažnju korisnicima da upražnjavanje sportske aktivnosti ne znači i potpunu bezbjednost samih korisnika. U svjetskim turističkim destinacijama koje imaju ponude različitih sportsko-rekreativnih sadržaja, posebno avanturističkih (pješačenja planinarskim stazama, jedrenje na dasci sa padobranom, vožnja skutera na vodi, skijanje na vodi i drugi sadržaji), dešava se da te aktivnosti nijesu u potpunosti bezbjedne i česte su nezgode sa tragičnim posljedicama. Sport u turizmu je složena djelatnost koja zahtijeva posebnu organizaciju i menadžment koji je potrebno uskladiti sa drugim profilima menadžera u turizmu. Zbog toga bi bilo neophodno posebno školovati i obučiti stručne menadžere za određene sportove. Osim besprijekornog poznavanja sporta, ovi menadžeri moraju biti školovani i iz drugih oblasti u turizmu, što dobijaju kroz edukaciju. Oblike specijalne edukacije u svijetu sprovode veliki hotelski lanci, tur-operatori i agencije za organizaciju zabave i to nakon što su unaprijed izvršili selekciju kadra koji odgovara njihovim potrebama. Uloga sportskog animatora u turizmu ne svodi se samo na sportske aktivnosti; od njih se zahtijeva posjedovanje i posebnih osobina kao što su psiho-fizička osposobljenost, talenat i osjećaj za kontakt s gostima i potreban nivo opšteg znanja.

Istraživanja motiva turista koji dolaze u Hrvatsku, a koja je sproveo Institut za turizam Hrvatske, pokazuju da su motivi sporta i rekreacije 1997. godine bili zastupljeni sa 9%, 2003. godine sa 11% i tako postali peti motiv po važnosti dolaska u Hrvatsku. Grad Rijeka je sa svojom dobrom sportskom infrastrukturom u značajnoj mjeri uticao na razvoj sportskog turizma u Hrvatskoj, jer je zajedno sa nacionalnim sportskim savezima i lokalnim sportskim subjektima uspješno organizovao velika međunarodna sportska takmičenja u rukometu,

kuglanju, vaterpolu, dizanju tegova, taekwondou i plivanju. Rijeka je bila domaćin Evropskog studentskog prvenstva 2016. godine, Evropskog juniorskog prvenstva u sinhronizovanom plivanju, Evropskog juniorskog prvenstva u skokovima u vodu i Evropskog seniorskog prvenstva u vaterpolu i daljinskom plivanju. U 2017. godini je održan 21. Festival sporta i rekreacije na kojem je učestvovalo više od 17.000 učesnika. Radi sportskih manifestacija u 2016. godini u Rijeku je doputovalo više od 4.500 sportista koji su se zadržali minimalno pet dana (Studentske igre i Evropsko seniorsko prvenstvo u otvorenom plivanju) i sedam ili više dana na ostalim prvenstvima. Na evropskim juniorskim prvenstvima je ostvareno 4.200 noćenja, a na seniorskim prvenstvima približno 12.000 noćenja. Minimalna dnevna potrošnja po osobi za vrijeme trajanja Evropskog seniorskog prvenstva u vaterpolu iznosila je 50 eura i više. Tako dolazimo do brojke od 50.000,00 eura za 100 učesnika u deset dana, te da je isti takav iznos potrošen i za smještajne kapacitete.

Slika 1: Motivacija za posjetu Crnoj Gori

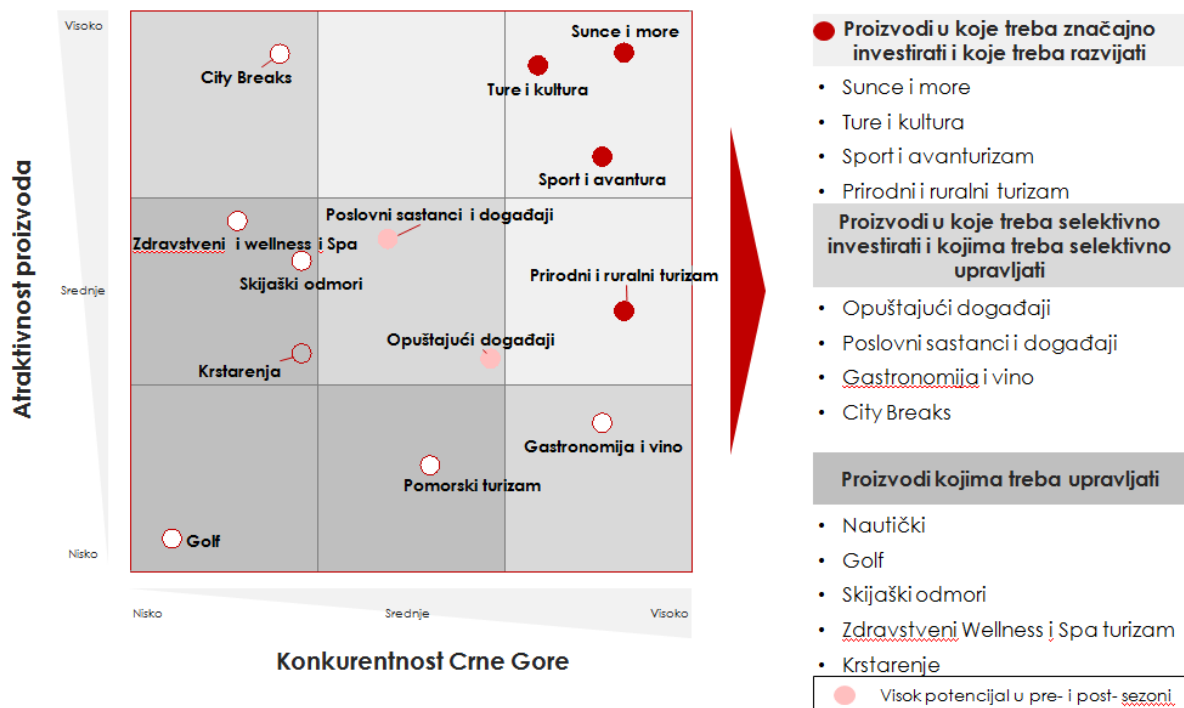

Izvor: THR na osnovu Ankete posjetilaca iz 2017. godine, Nacionalna turistička organizacija, Monstat

Crna Gora dominantno zavisi od turističke ponude “sunce i more”, koja ostvaruje daleko najveći dio dolazaka i prihoda. Takvo stanje se najviše ogleda kroz primarnu motivaciju za posjetu Crnoj Gori, a još više kroz prostornu raspoređenost posjetilaca, imajući u vidu činjenicu da 88% svih turističkih posjeta Crnoj Gori čine posjete u priobalnom području (Slika 1). To sa sobom nosi brojne značajne izazove za industriju i društvo: preveliki fokus ekonomije na priobalje, visoku sezonalnost, zavisnost od velikih tur-operatora. Da bi se premostio jaz, moraju biti sačinjeni adekvatni planovi za razvoj proizvoda. Novi proizvodi će privući nove segmente tržišta Istočne, kao i Zapadne Evrope, prije svega u periodu niske i srednje sezone, a takođe i izvan trenutnih centara masovnog turizma na obali.

Istraživanje motiva turista koji dolaze u Crnu Goru (sprovedeno za potrebe izrade Strateškog marketing plana za turizam u Crnoj Gori 2018-2022) pokazuje da su sport i rekreacija glavni motiv dolaska u Crnu Goru za 8% ukupno anketiranih posjetilaca (Slika 1).

Slika 2: Procjena turističke ponude Crne Gore

Izvor: Strateški marketing plan za turizam u Crnoj Gori 2018-2020 – kratki pregled, 2018, str. 20

Takođe, na osnovu detaljne analize i primjenom posebno utvrđene metodologije izvršena je i procjena trenutnog stanja i potencijala za budući razvoj različitih turističkih ponuda, na osnovu sposobnosti Crne Gore da odgovori na zahtjeve tržišta. *Sport i avanturizam prepoznati su kao jedan od tri strateška proizvoda za Crnu Goru u koje treba značajno investirati i koje treba razvijati* (slika 2), što se i navodi u Strateškom marketing planu za turizam u Crnoj Gori 2018-2022.

Turizam u opštini Budva bilježi pozitivan trend. Prema podacima Zavoda za statistiku Crne Gore – MONSTAT, tokom 2017. godine na području budvanske rivijere boravilo je ukupno 848 443 gostiju i realizovano je 4.824.518 noćenja, od čega su strani turisti činili 97% ukupnog turističkog prometa. Na području opštine Budva u periodu od 01.01. do 01.11.2018. godine samo u kolektivnom smještaju je, bez podataka iz privatnog smještaja (podaci se obrađuju krajem tekuće godine), ostvaren turistički promet od 1.952.882 noćenja, od čega su strani turisti ostvarili 1.862.990 noćenja, dok su domaći turisti ostvarili 89.892 noćenja. Najveći broj noćenja je ostvaren u julu i avgustu mjesecu kada je ostvaren turistički promet od 868.173 noćenja. U opštini Budva 2018. godine nije bilo velikih međunarodnih višednevnih sportskih manifestacija, već su se održavale državne i regionalne sportske manifestacije klupskog karaktera u organizaciji lokalnih sportskih klubova i njihovih matičnih sportskih saveza koje su u prosjeku trajale 1-2 dana. Time se sa sigurnošću može tvrditi da je veliki broj noćenja ostvaren zahvaljujući turističkoj ponudi Budve sa čistim morem, pjeskovitim plažama i dobrim kolektivnim i privatnim smještajem, ali sa veoma zanemarljivim doprinosom sportskog turizma. Tačnije, osim samih takmičara kao aktera sportskih manifestacija koji su tim povodom ostvarili određeni broj noćenja, karakter, popularnost i sportski nivo tih manifestacija nije predstavljao jedini motiv ili turističku atrakciju zbog koje bi turisti boravili u Budvi.

U toku 2018. godine u Budvi su održane međunarodne sportske manifestacije koje su trajale 2-3 dana i to: od 20. do 23. aprila je održano Međunarodno takmičenje u podvodnom ribolovu „Budva dive in Cup“ na kome je, osim domaće ekipe „Tuna“, učestvovalo još 18 ekipa sa 35 takmičara; od 13. do 15. maja održan je Međunarodni košarkaški turnir „Basket U 16 Kup“ na kome je, osim domaće ekipe košarkaškog kluba „Mogren basket“, učestvovalo još sedam ekipa sa ukupno 100 takmičara; od 17. do 20. maja održan je Međunarodni fudbalski turnir u malom fudbalu na kome je, osim domaće ekipe fudbalskog kluba „Vihor“, učestvovalo još 65 ekipa iz Crne Gore i regiona sa ukupno 900 takmičara i od 16. do 19. maja održan je Međunarodni turnir u ribolovu „Big game fishing“ na kome je učestvovalo 25 ekipa sa ukupno 50 takmičara. Na osnovu navedenih sportskih manifestacija u Budvi je, samo na osnovu 2-3 noćenja takmičara, ostvaren promet koji u prosjeku iznosi 600 noćenja.

Sportske manifestacije koje su održane u Budvi na kojima je na osnovu dijela učesnika ostvareno u najboljem slučaju jedno noćenje su: 13. maja održan je Međunarodni jiu-jitsu kup „Budva Open“ na kome su, osim domaće ekipe jiu-jitsu kluba „Budva“, učestvovala još 23 ekipe iz regiona sa ukupno 380 takmičara; 27. juna održano je sportsko zabavno takmičenje „Citu games“ na kome je učestvovalo 8 ekipa iz Budve i Crne Gore sa ukupno 50 takmičara; 20. septembra održan je međunarodni taekwondo turnir na kome je, osim domaće ekipe taekwondo kluba „Montenegro stars“, učestvovalo još 20 klubova iz regiona sa ukupno 200 takmičara; od 29-30. septembra održan je Međunarodni odbojkaški turnir „Mediteran Kup“ na kome je, osim domaće ekipe odbojkaškog kluba „Mediteran“, učestvovalo još 8 klubova uzrasta kadetkinja i pionira iz zemalja u regionu sa ukupno 100 takmičara; 17. novembra održan je Međunarodni turnir u ritmičkoj gimnastici „Dani Budve 2018“ na kome je, osim takmičarki domaćeg kluba gimnastičkog kluba „Budva“, učestvovalo 200 takmičarki iz zemalja regiona; 17. novembra održan je Plivački turnir „Dani Budve“ za uzrast pionira na kome je, osim domaćih takmičara iz Budve, učestvovalo ukupno 350 takmičara iz Crne Gore; 17. novembra održan je Međunarodni boćarski turnir „Dani Budve“ na kome je, osim domaćih takmičara boćarskog kluba „Maini“, učestvovalo 8 klubova iz zemalja regiona sa ukupno 40 takmičara; 17. novembra održan je Međunarodni karate turnir „Dani oslobođenja Budve“ na kome je, osim domaćih takmičara karate kluba „Budva“, učestvovalo još 27 ekipa

iz zemalja regiona sa ukupno 320 takmičara i 12. decembra održana je Međunarodna bokzerska revija „Jadranski biseri“ na kojoj je, osim domaćih takmičara bokzerskog kluba, „Budva“, učestvovalo 20 takmičara iz država regiona. Hipotetički posmatrano, ukoliko bi na osnovu navedenih jednodnevnih sportskih manifestacija samo 1/3 od ukupnog broja takmičara (1660) ostvarilo jedno noćenje, ostvareni promet bi iznosio oko 550 noćenja.

Na osnovu ovih podataka može se reći da na turistički prihod Budve, sagledan po broju ostvarenih noćenja u 2018. godini, oko 1000 noćenja ostvarenih na osnovu sportskog turizma predstavlja zanemarljiv doprinos turističkoj ponudi Budve. Šta je potrebno preduzeti u pogledu brendiranja Budve kao sportsko-turističke destinacije? Prije svega, postojeću skromnu sportsku infrastrukturu obogatiti izgradnjom novog sportskog centra koji će sadržati: fudbalski stadion sa pratećim terenima otvorenog i zatvorenog tipa i atletskom stazom, višenamjensku sportsku dvoranu za ekipne sportove sa par manjih dvorana za pojedinačne sportove, teretanu, platforme za penjanje i uopšte za potrebe sportske rekreacije, otvoreni bazen olimpijskih dimenzija sa teniskim terenima različitih podloga. Nova infrastruktura u svakom pogledu mora zadovoljavati najsavremenije standarde koje zahtijevaju međunarodne sportske asocijacije koje su jedine kompetentne prilikom odabira organizacija velikih međunarodnih sportskih događaja. Izgradnjom nove, sa postojećom infrastrukturom, postojećim kolektivnim i privatnim smještajem, sa blagim klimatskim uslovima u zimskom periodu, i edukacijom sportskih radnika da razmišljaju globalno, a ne lokalno, Budva bi se na tržištu brendirala kao sportska destinacija sa benefitima koji bi, osim lokalnog stanovništva, imali lokalni i državni sportski subjekti i uopšte država Crna Gora. Izgradnjom sportske infrastrukture promoviše se sportski turizam, a stimulišu se i investicije u infrastrukturne projekte, kao što su putevi i novi hoteli, odnosno projekti od kojih koristi ima i lokalno stanovništvo i posjetioци. Kada se jednom izgradi infrastruktura, ove dvije grane - turizam i sport postaju motor privrednog rasta.

3.7. Službena evidencija sportskih subjekata i objekata

3.7.1. Službena evidencija sportskih subjekata

Članom 25 Odluke je predviđeno da organ lokalne uprave nadležan za sport izrađuje i ažurira službenu evidenciju koja se odnosi na sportske subjekte i sportske aktivnosti u opštini Budva i to:

- registar sportskih objekata na nivou opštine sa podacima o vlasniku objekta, načinu korištenja i održavanja;
- registar sportskih subjekata (klubova) sa teritorije opštine koji se nalaze u sistemu takmičenja sa podacima o odgovornim licima, statusu kluba (amaterski, profesionalni), ukupnom broju registrovanih sportista u strukovnom savezu (po uzrastu i polu);
- pregled ekipa po rangovima takmičenja;
- pregled rezultata na domaćim takmičenjima na godišnjem nivou svih ekipa i pojedinaca u sistemu takmičenja;
- pregled rezultata na međunarodnim takmičenjima svih ekipa i pojedinaca u sistemu takmičenja;
- naziv osnovnih i srednjih škola koje su uključene u školski sport;
- naziv organizacija koje se bave sportom za sve i

- naziv registrovanih sportskih klubova koje okupljaju osobe za invaliditetom.

3.7.2. Sportski objekti zatvorenog tipa

Na području opštine Budva postoji solidna sportska infrastruktura koja se nalazi kako u državnom, opštinskom i privatnom vlasništvu, tako i sportska infrastruktura koja se nalazi na javnim površinama.

1. D.o.o. „Mediterranski sportski centar“

Sportski centar se nalazi u blizini Srednje mješovite škole „Danilo Kiš“ i posjeduje sve neophodne sadržaje za realizaciju trenažnog procesa i takmičenja u više sportskih disciplina. Osnovni kapital Društva čini poslovni sportski objekat ukupne površine 2.874,87 m² sagrađen na parceli 1617 KO Budva koji sadrži veliku sportsku salu sa tribinama kapaciteta 1 000 sjedećih mjesta i parketnu podlogu na kojoj je markirano košarkaško, rukometno i odbojkaško igralište. U objektu se nalazi kancelarija za fizičku kulturu i tehničku službu, četiri svlačionice za sportiste, dvije posebne manje svlačionice, teretana opremljena sportskim spravama i rekvizitima i prostor za masažu. Na spratu, ispod tribinskog dijela dvorane, nalazi se mala dvorana prilagođena trenažnim aktivnostima sportskih klubova u pojedinačnim sportskim disciplinama. Na spratu, sa južne strane dvorane, nalaze se tri kancelarije, a u prizemlju dvorane šest poslovnih prostora različitog sadržaja i namjene, parking prostor sa sjeverne, istočne i zapadne strane dvorane.

D.o.o. „Mediterranski sportski centar“ je do kraja 2014. godine bio registrovan kao javno preduzeće. Odlukom SO Budva od 10.02.2014. godine (Službeni list Crne Gore-Opštinski propisi 5/14, što je prijavljeno 12.02. 2015. godine u sudski registar), izvršena je preregistracija javnog preduzeća u d.o.o. sa sjedištem u Budvi na adresi Trg sunca bb. Društvo obavlja poslove organizovanja sportskih takmičenja, treninga, fizičkog vježbanja, sportsko-rekreativnih aktivnosti i drugih manifestacija od značaja za fizičku kulturu. U Društvu je zaposleno 30 radnika od kojih je 8 na radnim mjestima VSS, 1 radnik VS, i 21 radnik SSS.

Mediterranski sportski centar, Budva

2. Sportska dvorana „Rea“

Sportska dvorana se nalazi u gradskom naselju Golubovina. Na parketnoj podlozi markirano je košarkaško, rukometno i odbojkaško igralište. Kapacitet dvorane je 500 sjedećih mjesta. U prizemlju, sa južne strane dvorane, nalazi se prostor za svlačionice, dok sa sjeverne strane se nalazi dvoranski kafe-bar sa tarasom. Na spratu, sa južne strane, smještena je teretana koja je opremljena sportskim spravama i prostorom za masažu, a u potkrovlju se nalazi mala dvorana namijenjena fitness aktivnostima.

3. D.o.o. Sportsko-rekreativni centar „Dragan Trifunović“

Zatvoreni bazen se nalazi u sklopu HTP „Slovenska plaža“. Osnovni kapital Društva čini poslovni sportski objekat (bazen) ukupne površine 3.200 m², sagrađen na parceli 1271/8 KO Budva koji sadrži: veliku plivački bazen sa tribinama kapaciteta 750 sjedećih mjesta i pratećim sportskim sadržajima, salu od 200 m², teretanu 100 m², poslovni prostor 40 m², kao i manji poslovni prostor od 10 m², kancelarije, kafe bar, svlačionice i press-salu.

D.o.o. Sportsko-rekreativni centar „Dragan Trifunović“ je do kraja 2015. godine bio registrovan kao javno preduzeće. Odlukom SO Budva od 10.02.2014. godine („Službeni List Crne Gore“-Opštinski propisi 5/14), izvršena je preregistracija javnog preduzeća u d.o.o. sa sjedištem u Budvi, Slovenska obala bb. Društvo obavlja poslove iz oblasti sporta, fizičkog vaspitanja i sportske rekreacije, pruža usluge u takmičarskom sportu, organizuje priredbe i treninge plivanja, vaterpola, umjetničkog i sinhronog plivanja i drugih aktivnosti u pravcu razvoja plivačkog i vaterpolo sporta. Društvo sistemski radi na postizanju što boljeg i potpunijeg zadovoljenja potreba građana i drugih korisnika iz sfere sporta i fizičke kulture. U Društvu je zaposleno 38 radnika od kojih je 9 na radnim mjestima VSS, 23 radnika SSS i 6 radnika NKV.

4. Balon-sala Budva

Balon-sala se nalazi u sklopu HTP „Budvanska rivijera“, kod hotela „Aleksandar“. Na terenu od vještačke podloge markirane su dimenzije igrališta za mali fudbal. U sklopu balon-sale, sa zapadne strane, nalazi se kafe bar i prostor za svlačionice.

5. Balon-sala Petrovac

Balon-sala se nalazi pored fudbalskog stadiona u Petrovcu. Na terenu od vještačke podloge markirane su dimenzije igrališta za mali fudbal. U sklopu balon sale, sa južne strane, nalazi se prostor za svlačionice.

3.7.3. Sportski objekti otvorenog tipa

1. Fudbalski stadion Petrovac

Fudbalski stadion u Petrovcu se nalazi na lokaciji pod Malim brdom. Osim fudbalskog terena od prirodne travnate podloge, sa južne i zapadne strane stadiona nalazi se tribinski dio kapaciteta 1350 sjedećih mjesta. Ispod tribinskog dijela nalaze se svlačionice sa prostorom za masažu. Na fudbalskom stadinu su instalirani reflektori koji zadovoljavaju sve međunarodne standarde za noćno odigravanje utakmica.

2. Fudbalski stadion „Lugovi“ Budva

Fudbalski stadion u Budvi se nalazi na samom ulasku u Budvu, ispod lokaliteta „Zavala“, između hotela „Park“ i „Aleksandar“. Osim fudbalskog terena od prirodne travnate podloge, sa zapadne i istočne strane stadiona nalazi se montažni tribinski prostor kapaciteta 3 000 sjedećih mjesta. U produžetku tribinskog dijela, sa istočne strane stadiona, nalazi se objekat sa svlačionicama i neuslovni pomoćni fudbalski teren za treninge.

3. Otvoreni bazen „Pizana“

Otvoreni bazen se nalazi kod zgrade „Lučka kapetanija“, uz zidine Starog grada u Budvi. Bazen je olimpijskih dimenzija 52x26, a rekonstruisan je 1981. godine. Sa južne strane bazena nalazi se tribinski prostor kapaciteta 1500 sjedećih mjesta ispod kojeg su smještene svlačionice.

4. Fudbalski tereni na Jazu (2)

Fudbalski tereni se nalaze na 3 km od Budve u zaleđu velike plaže „Jaz“. Na terenima su markirana fudbalska igrališta, od čega je jedan od prirodne travnate podloge, a drugi od vještačke. Sa zapadne strane igrališta nalazi se objekat za svlačionice. Prostor oko terena je obezbijeđen metalnom ogradom.

5. Boćarski teren

Boćarski tereni se nalaze između dva šetališta u Budvi. Na terenu od šljake su markirane četiri trake za boćanje i instalirana je reflektorska rasvjeta. Sa sjeverne strane terena nalazi se prostor za svlačionice i mali tribinski prostor kapaciteta 100 sjedećih mjesta. Prostor oko terena je obezbijeđen metalnom ogradom.

6. Teniski tereni (9)

Teniski tereni se nalaze sa donje strane budvanskog bulevara u sklopu HTP „Budvanska rivijera“, a u blizini hotela „Aleksandar“. Na teniskom kompleksu se nalazi devet teniskih terena i to: šest igrališta sa podlogom od šljake i tri igrališta sa betonskom podlogom. Na pojedinim teniskim terenima je instalirana reflektorska rasvjeta.

7. Teniski tereni (4)

Teniski tereni se nalaze u Bečićima u sklopu hotela „Bellevue“. U teniskom kompleksu nalaze se četiri teniska terena - tri igrališta sa podlogom od šljake i jedno sa betonskom podlogom. Pored teniskih terena nalazi se jedan mali betonski teren sa markiranim košarkaškim igralištem. Na teniskim terenima je instalirana reflektorska rasvjeta.

8. Teniski tereni (3)

Teniski tereni se nalaze u Pržnom u sklopu hotela „Maestral“. U teniskom kompleksu se nalazr tri teniska terena sa podlogom od šljake. Na terenskim terenima je instalirana reflektorska rasvjeta.

9. Teniski teren (1)

Teniski teren sa podlogom od šljake nalazi se u Bečićima u sklopu hotela „Splendid“. Na terenskom terenu je instalirana reflektorska rasvjeta.

10. Teniski teren (2)

Dva teniska terena sa tartanskom podlogom nalaze se u Petrovcu. Na terenskim terenima je instalirana reflektorska rasvjeta.

11. Poligon malih sportova

Poligon malih sportova se nalazi između dva šetališta u Budvi. Poligon se u jednom dijelu sastoji od betonskog terena na kome su markirana igrališta za mali fudbal i rukomet, a u drugom dijelu se nalazi pet betonskih stolova za stoni tenis. Sa sjeverne strane poligona nalaze se četiri reda betonskih tribina.

12. Poligon malih sportova

Poligon malih sportova se nalazi na samom ulasku u Budvu, ispod lokaliteta Zavala, u sklopu hotela „Park“, odnosno između dva šetališta u Budvi. Na poligonu sa betonskom podlogom su markirana dva igrališta za košarku i jedano za rukomet.

13. Poligon malih sportova

Poligon malih sportova se nalazi u Bečićima sa južne strane bulevara, u sklopu hotela „Naftagas“. Na poligonu sa betonskom podlogom su markirana dva igrališta - jedno igralište za košarku, a drugo za rukomet. Između igrališta nalazi se betonski tribinski prostor kapaciteta 500 sjedećih mjesta. Na poligonu je instalirana reflektorska rasvjeta.

14. Sportski teren

Mali sportski teren se nalazi u Bečićima sa sjeverne strane bulevara, u sklopu bivšeg odmarališta „MOC“, a danas hotela „Vektra-Montenegro“. Na terenu sa betonskom podlogom je markirano igralište za košarku.

15. Sportski teren

Sportski teren se nalazi na lokalitetu „Podkošljun“, kod „Adok“ zgrada sa sjeverne strane budvanske zaobilaznice. Na terenu sa betonskom podlogom je markirano igralište za košarku i rukomet.

16. Sportski teren

Mali sportski teren se nalazi na lokalitetu „Dubovica“ sa zapadne strane budvanske zaobilaznice. Na terenu sa betonskom podlogom je markirano igralište za košarku. Na igralištu je instalirana reflektorska rasvjeta, a zbog blizine saobraćajnice, igralište je obezbijeđeno visokom metalnom ogradom.

17. Sportski tereni (2)

Sportski tereni se nalaze u okviru HTP „Budvanska rivijera“ sa sjeverne strane šetališta, između Budvanskog sajma sa jedne strane i d.o.o. „Sportsko-rekreativni centar“ sa druge strane. Na terenima sa betonskom podlogom u jednom dijelu je markirano igralište za košarku, dok je u drugom dijelu terena markirano igralište za odbojku.

3.7.4. Školske sale i otvoreni školski sportski tereni

1. Osnovna škola „Stefan Mitrov Ljubiša“ Budva

Školska sportska sala je dimenzija 24x20, izgrađena je 1978. godine, a adaptirana 2011. godine. Pod sale je od parketa, a markirana su igrališta za rukomet, košarku i odbojku.

Mala školska sala dimenzija 20x10 se koristi za časove nastave fizičkog vaspitanja i treninge sportskih klubova u pojedinačnim sportskim disciplinama.

2. Osnovna škola „Druga osnovna škola“ Budva

Školska sportska sala dimenzija 33x19 izgrađena je 2008 godine. Pod sale je od parketa, a markirana su igrališta za košarku i odbojku.

Otvoreni sportski teren je dimenzija 44x26 i ima betonsku podlogu na kojoj su markirana igrališta za mali fudbal, rukomet i košarku.

3. Osnovna škola „Mirko Srzentić“ Petrovac

Školska sportska sala dimenzija 32x16 izgrađena je 1983. godine. U školskoj sali su markirana igrališta za košarku i odbojku.

Otvoreni sportski teren je dimenzija 28x16, ima betonsku podlogu na kojoj su markirana igrališta za košarku i odbojku.

3.7.5. Planinarske sportsko-rekreativne staze

1. Dionica: Podlastva – Krapina – Zečevo selo – manastir Stanjevići, dužine 6.6 km.
2. Dionica: Brajići – Stojanovići – široka strana Komarda - st. Viškovići, dužine 7.2 km.
3. Dionica: manastir Podmaine – Podostrog – Krapina - Zečevo selo, dužine 4.7 km.

4. Dionica: Vratno – Konjsko – Kuliješ – Brajići, dužine 12.1 km.
5. Dionica: Kamenovo – Kuljače – manastir Duljevo – crkva sv. Đorđe – Mrtvica, 6.5 km.
6. Dionica: Manastir Praskvica – Čelobrdo – Ograđenica, dužina 5.5 km.
7. Dionica: Brajići – tvrđava Kosmač – Mrtvica – Ograđenica, dužine 10.2 km.
8. Dionica: Ograđenica – Velji Kosmač – Prevoj – Paštrovska gora, dužine 12 km.
9. Dionica: Prevoj Paštrovska gora – Kapa – Mijovića krš – Sutorman, dužine 17 km.

3.7.6. Plan izgradnje, rekonstrukcije odnosno adaptacije sportskih objekata na teritoriji opštine Budva

Opština Budva u kontinuitetu stvara uslova za kvalitetno sprovođenje sportskih aktivnosti posebno u sportskim objektima koji se nalaze u njenom vlasništvu. D.o.o. Mediteranski sportski centar i d.o.o. Sportsko rekreativni centar kojima je Osnivač Opština Budva su obavezni da odbornicima Skupštine Opštine Budva osim Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju za predhodnu godinu dostave i dobiju saglasnost na Program rada i finansijski plan za tekuću godinu koji sadrži planove rekonstrukcije i održavanja sportskog objekta. Nadležni Sekretarijat Opštine Budva će pokrenuti inicijativu za izgradnju nove sportske infrastrukture planirane detaljnim urbanističkim planovima. S tim u vezi, od posebnog infrastrukturnog značaja je pokretanje inicijative za realizaciju urbanističkog projekta „Sportsko rekreativni centar”, blok 21 u sklopu DUP-a Dubovica 1 površine 31.820 m².

3.7.7. Stručni kadrovi u sportu

U sportskim klubovima u Budvi radi ukupno 81 trener. Jedan od evidentnih problema u sportu jeste potreba za kontinuiranim usavršavanjem stručnog kadra, čiji visoki nivo edukacije znatno utiče na dalji razvoj sporta u našoj sredini, a indirektno i u državi. Imajući u vidu činjenicu da je najveća populacija aktivnih sportista u Budvi uglavnom školskog uzrasta (pioniri, kadeti i juniori), pitanje kvalitetnog i stručnog vođenja specifičnog pedagoškog procesa formiranja ličnosti mladog sportiste mora se ubuduće postaviti u prvi plan. Sve veći zahtjevi savremenog sporta iziskuju veoma visok stepen poznavanja trenazne tehnologije, što se stiče na kursovima, seminarima i kroz iskustvo. U opštini Budva sportske klubove, u najvećem broju slučajeva, vode stručni ljudi koji su usko specijalizovani za svoje sportske discipline. Pored profesora fizičkog vaspitanja koji prenose svoja znanja i iskustva kroz školski sport, dio njih je uključen i u rad sportskih klubova. Edukovan kadar u sportskim klubovima raspolaže najvišim zvanjima, počevši od trenera sa višom trenerskom školom, trenera specijalista sa visokom (Bachelor) trenerskom školom i trenera bivših igrača, koji su na seminarima i kursovima u organizaciji matičnih sportskih saveza stekli trenerske licence koje se obnavljaju jednom godišnje.

3.8. Finansiranje i sufinansiranje sportskih subjekata i manifestacija

Opština Budva – Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti, shodno Zakonu o sportu Crne Gore („Sl.list CG“, 36/11 i 36/13) donijela je Odluku o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br. 24/17, 12/18 i 2/19) u cilju poboljšanje stanja sporta i sportskih subjekata u opštini Budva. Ovom Odlukom sredstva

namijenjena sufinansiranju sportskih subjekata iz budžeta Opštine Budva koriste se za:

- sufinasiranje programa rada sportskih klubova,
- razvoj školskog sporta,
- razvoj sporta lica sa invaliditetom,
- razvoj sportske rekreacije,
- tradicionalne sportske manifestacije i
- nagrađivanje uspješnih sportista i dodjelu priznanja.

3.8.1. Uslovi, način, postupak i kriterijumi sufinansiranja sportskih klubova

Prema članu 3 Odluke o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima, konkursom za sportske klubove se opredjeljuje 95% od budžeta za sufinansiranje sportskih subjekata u tekućoj godini.

Članovima 4 i 5 Odluke predviđeno je da se sufinansiranje sportskih klubova vrši na osnovu javnog konkursa za sufinansiranje programa rada sportskih klubova, koji objavljuje organ lokalne uprave nadležan za sport, najkasnije do početka aprila tekuće godine. Članom 6 Odluke je predviđeno da sportski klub može ostvariti pravo na sredstva za sufinansiranje ukoliko ispunjava određene uslove i priloži sljedeću dokumentaciju :

- rješenje o upisu u Registar sportskih organizacija;
- potvrdu o sjedištu na teritoriji opštine Budva;
- program rada za tekuću godinu, izvještaj o radu sportskog kluba za prethodnu takmičarsku sezonu, kao i izvještaj o finansijskom poslovanju za prethodnu godinu (bilans stanja i bilans uspjeha);
- potvrdu da sportski klub učestvuje u redovnom sistemu takmičenja koje organizuje nacionalni sportski savez Crne Gore u određenoj sportskoj disciplini i
- potvrdu da nema blokadu poslovnog računa, poreske dugove i dugove koji se odnose na socijalno osiguranje.

Članom 7 Odluke je predviđeno da se prijava na konkurs podnosi na obrascu koji propisuje organ lokalne uprave nadležan za sport, u kome se navode svi relevantni podaci i dokumentacija koju je podnosilac prijave dužan priložiti. Članom 8 Odluke predviđeno je da se sredstva za sufinansiranje neće odobriti ukoliko podnosilac prijave ne ispunjava uslove tražene konkursom, priloži nepotpunu dokumentaciju ili ako su traženi podaci netačno prikazani. Članom 9 Odluke su predviđeni bliži kriterijumi za raspodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim klubovima registrovanim na teritoriji opštine Budva, a to su:

1. Društveni značaj sportske discipline:

- 1.1. Masovnost članova sportskog kluba
- 1.2. Starosna struktura većine članova sportskog kluba
- 1.3. Masovnost registrovanih članova sportskog kluba
- 1.4. Kriterijumi tradicije postojanja sportskog kluba

2. Karakteristike takmičarskih aktivnosti svih uzrasnih kategorija sportskog kluba u ekipnim i pojedinačnim sportskim disciplinama:
  - 2.1. Karakter takmičenja sportskog kluba u ekipnim sportskim disciplinama
    - 2.1.1. Broj ligaških takmičenja
    - 2.1.2. Rang ligaških takmičenja
    - 2.1.3. Kvalitet ligaških takmičenja
    - 2.1.4. Broj turnirskih takmičenja
    - 2.1.5. Rang turnirskih takmičenja
    - 2.1.6. Kvalitet turnirskih takmičenja
  - 2.2. Karakter takmičenja sportskog kluba u pojedinačnim sportskim disciplinama
    - 2.2.1. Broj turnirskih takmičenja
    - 2.2.2. Rang turnirskih takmičenja
    - 2.2.3. Kvalitet turnirskih takmičenja
3. Ravnopravno učešće muškaraca i žena
4. Postignuti rezultati sportskog kluba
  - 4.1.1. Seniori u nacionalnom ligaškom takmičenju
  - 4.1.2. Mlađe kategorije u nacionalnom ligaškom takmičenju
  - 4.1.3. Sve kategorije takmičara sportskog kluba na ligaškom međunarodnom takmičenju
  - 4.2.1. Seniori u nacionalnom turnirskom takmičenju
  - 4.2.2. Mlađe kategorije u nacionalnom turnirskom takmičenju
  - 4.2.3. Sve kategorije takmičara sportskog kluba na turnirskom međunarodnom takmičenju
  - 4.3. Kup Crne Gore
5. Organizacija realizovanih nacionalnih i međunarodnih takmičenja
6. Broj i postignuti rezultati takmičara sportskog kluba u reprezentaciji Crne Gore
  - 6.1. Broj takmičara sportskog kluba u reprezentaciji Crne Gore
  - 6.2. Postignuti rezultati takmičara sportskog kluba u reprezentaciji Crne Gore
7. Vrednovanje (bodovanje) olimpijskog sporta
8. Vrednovanje (bodovanje) ekipnih sportskih disciplina.

GODINA :	IZNOS :
2015.	1.230.000, 00 €
2016.	514.073, 98 €

TABELA:
Transferi
institucijama
sporta

2017.	700,000, 00 €
2018.	900.000,00 €
2019.	850.000,00 €
UKUPNO :	4.194.073, 98 €

U periodu 2015-2019. godine, prema evidenciji Sekretarijata za društvene djelatnost u Opštini Budva, za sufinansiranje sportskih subjekata iz Budžeta Opštine Budva opredijeljeno je ukupno 4.194.073,98 eura, što u prosjeku iznosi 838.814,79 eura godišnje.

3.8.2. Uslovi, način i postupak sufinansiranja sportskih klubova osoba sa invaliditetom, razvoj sportske rekreacije, tradicionalnih sportskih manifestacija, nagrađivanje i dodjela sportskih priznanja

Članom 19 Odluke predviđeno je da se za sufinansiranje razvoja školskog sporta, razvoja sporta za lica sa invaliditetom, razvoja sportske rekreacije, tradicionalne sportske manifestacije, nagrađivanje uspješnih sportista i dodjelu sportskih priznanja izdvoji ukupno 5 % od sredstava koja su namijenjena za sport, shodno Odluci o budžetu Opštine Budva za tekuću godinu.

3.8.3. Sufinansiranje razvoja školskog sporta

Članom 20 Odluke je predviđeno da Opština Budva u saradnji sa školskim sportskim organizacijama, podstiče i pomaže školska sportska društva stvaranjem organizacionih, prostornih, finansijskih, stručnih i drugih uslova za njihov rad, o čemu odlučuje predsjednik Opštine, a na prijedlog nadležnog organa lokalne uprave za sport. Školska sportska društva prijedlog za finansiranje svojih sportskih aktivnosti za tekuću godinu podnose organu lokalne uprave za sport uz prateću dokumentaciju:

- rješenje o registraciji u skladu sa Zakonom o sportu („Službeni list CG“, broj 44/18);
- program školskih sportskih aktivnosti;

- izvještaj o radu i realizaciji programa iz prethodne godine sa izvještajem o finansijskom poslovanju i utrošenim dobijenim sredstvima iz budžeta Opštine Budva za prethodnu godinu.

3.8.4. Sufinansiranje razvoja sporta osoba sa invaliditetom

Članom 21 Odluke je predviđeno da se iz budžeta Opštine Budva izdvajaju i obezbjeđuju sredstava za organizovanje sportskih takmičenja, turnira lica sa invaliditetom, za organizovanje revijalnih susreta u određenim sportskim disciplinama i rekreaciju lica sa invaliditetom, o čemu odlučuje predsjednik Opštine, a na prijedlog nadležnog organa lokalne uprave za sport. Sportski klubovi za lica sa invaliditetom prijedlog za finansiranje svojih sportskih aktivnosti za tekuću godinu podnose organu lokalne uprave za sport uz sljedeću dokumentaciju:

- rješenje o registraciji u skladu sa Zakonom o sportu („Službeni list CG“, br. 44/18);
- program sportskih aktivnosti za lica sa invaliditetom;
- izvještaj o radu i realizaciji programa iz prethodne godine, kao i izvještaj o finansijskom poslovanju o utrošenim sredstvima iz budžeta Opštine Budva za prethodnu godinu.

3.8.5. Sufinansiranje razvoja sportske rekreacije

Članom 22 Odluke je predviđeno da se iz budžeta Opštine Budva obezbjeđuju sredstva za razvoj sportske rekreacije na teritoriji opštine Budva. Odluku o sufinansiranju ovih aktivnosti, na predlog nadležnog organa lokalne uprave za sport, donosi predsjednik Opštine. Sportsko-rekreativna društva prijedlog za finansiranje svojih sportskih aktivnosti za tekuću godinu podnose organu lokalne uprave za sport uz sljedeću dokumentaciju:

- rješenje o registraciji u skladu sa Zakonom o sportu „Službeni list CG“, br. 44/18);
- program sportskih aktivnosti klubova sportske rekreacije i
- izvještaj o radu i realizaciji programa iz prethodne godine sa izvještajem o finansijskom poslovanju i utrošenim dobijenim sredstvima iz budžeta Opštine Budva za prethodnu godinu.

3.8.6. Finansiranje i sufinansiranje tradicionalnih sportskih manifestacija

Članom 23 Odluke je predviđeno da se, u cilju podsticanja i razvoja sporta i sportsko-rekreativnih aktivnosti građana, iz budžeta Opštine Budva mogu predvidjeti sredstva za finansiranje i sufinansiranje tradicionalnih sportskih manifestacija, kao i za finansiranje eventualnih drugih sportskih manifestacija od javnog interesa za opštinu Budva, a koje se nijesu mogle unaprijed predvidjeti. Odluku o sufinansiranju ovih aktivnosti donosi predsjednik Opštine.

3.8.7. Nagrađivanje uspješnih sportskih subjekata

Članom 24 Odluke je predviđeno da se u skladu sa budžetskim mogućnostima Opštine Budva opredjeljuju sredstva:

- za nagrade za postignuti sportski rezultat na međunarodnim takmičenjima za uspješne sportiste i sportske klubove i
- da se dodijele godišnja priznanja za uspješne sportiste i sportske organizacije koje su postigle zapažene rezultate na državnim i međunarodnim takmičenjima u godini za koju se dodjeljuje priznanje.

Nagrada i priznanje može biti u obliku plakete, pehara, može biti i novčana, a dodjeljuje se jednom godišnje - u decembru tekuće godine. Prijedlog dodjele nagrade i priznanja priprema Komisija koju formira predsjednik Opštine koji i odlučuje o dodjeli nagrada i priznanja.

Članom 25 Odluke je predviđeno da za priznanja mogu biti predloženi uspješni sportisti i sportske organizacije koje svoje djelovanje ostvaruju na teritoriji opštine Budva, a koji su postigli zapažene rezultate na državnom i međunarodnom takmičenju u godini za koju se dodjeljuje priznanje. Priznanje se može dodijeliti za:

1. najboljeg sportistu,
2. najbolji sportski klub,
3. perspektivnog sportistu,
4. najboljeg trenera i
5. najboljeg sportskog radnika.

3.8.8. Vrednovanje MOK-a

Članom 10 tačka 7 Odluke predviđeno je da se konačan zbir bodova za sportske discipline koje se nalaze na spisku MOK-a i programa Olimpijskih i Paraolimpijskih ljetnjih sportskih igara uvećava za 30%.

3.8.9. Vrednovanje ekipnih sportskih disciplina

Članom 10 tačka 8 Odluke predviđeno je da se konačan zbir bodova za sportske klubove ekipnih sportskih disciplina uvećava za 30%.

4. SWOT ANALIZA STANJA

Izrada Strategije zasniva se na analizi stanja koja predstavlja osnovu za utvrđivanje unutrašnjih i spoljašnjih faktora koji utiču na razvoj sporta, sportske rekreacije i školskog sporta u opštini Budva. SWOT analiza predstavlja najbolji metod za rad sa velikim brojem učesnika. SWOT predstavlja skraćenicu koja potiče od engleskih riječi (S – strengths/snage, W– weaknesses/slabosti, O – oportunities/mogućnosti i T – threats/prijetnje).

SWOT-analiza

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Strategija razvoja sporta Crne Gore • Zakon o sportu Crne Gore • Odluka o uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za raspodjelu sredstava iz Budžeta Opštine Budva sportskim subjektima • Veliki Budžet Oštine Budva namijenjen sufinansiranju sportskih subjekata iz Budve • Zakonska preporuka budžetskog sufinansiranja lokalnih uprava sportskih klubova i sportsko-rekreativnih društava • Konkursi i razrađen sistem programskog sufinansiranja iz budžeta Opštine Budva sportskim organizacija iz različitih oblasti fizičke kulture • Građani Budve vole sport i posjeduju sportsku kulturu • Veliki broj mladih sportista uključenih u trenažne procese • Veliki broj dobrih sportskih rezultata na državnim i međunarodnim takmičenjima • Veliki broj takmičara sportskih klubova koji nastupaju u reprezentativnim selekcijama Crne Gore • Tradicija postojanja pojedinih sportskih disciplina • Izražene organizacione sposobnosti sportskih 	<ul style="list-style-type: none"> • Slaba primjena postojećih zakonskih akata koji tretiraju finansiranja sportskih organizacija • Slabe marketinške aktivnosti sportskih organizacija i nedovoljno poznavanje sportskog menadžmenta • Velika finansijska zavisnost sportskih organizacija od opštinskih budžetskih sredstava i naplate članarine u sportskim organizacijama • Nestimulativan poreski sistem za ulaganje u sport i sportske organizacije • Nedovoljan broj kompetentnog, stručnog i organizaciono-upravljačkog kadra u sportskim organizacijama • Nedostatak ljudskih resursa u sportskim organizacijama za izradu i prijavu projekata za korišćenje EU fondova za razvoj sporta • Nepovezivanje stručnih kadrova i organizacija iz dijela netakmičarskog sporta - fitnes klubovi, teretane i dr. • Mali broj obezbijedenih termina za realizaciju programa školskog sportskog društva • Preopterećenost školskih sportskih dvorana koje koriste sportski klubovi • Mali broj učenika nesportista uključenih u školska sportska takmičenja • Učestvovanje na školskim sportskim takmičenjima, prvenstveno djece koja su već registrovani članovi sportskih klubova • Učešće istih učenika u više sportova

<p>radnika za organizaciju sportskih takmičenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizovani sistem takmičenja, posebno u ekipnim sportovima • Zainteresovanost učenika za uključivanje u školski sport • Zakonska mogućnost za bavljenje sportom u okviru škole • Profesori i nastavnici fizičkog vaspitanja kompetentni za rad sa mlađim kategorijama • Dobra saradnja sa obrazovnim ustanovama iz Budve • Rekreativno vježbanje predstavlja potencijal razvoja turizma • Popularizacija rekreativnog sporta kroz organizovane manifestacije i druge oblike promocije • Solidna sportska infrastruktura i stvoreni uslovi za izgradnju nove sportske infrastrukture predviđene DUP-om Dubovica 1 • Uređenje postojećih sportskih poligona i javnih površina za vježbanje • Volja i zainteresovanost za sistemskim rješenjima, entuzijazam sportskih stručnjaka, sportskih radnika i ljubitelja sporta • Podaci o rastu turističke privrede u Budvi sa malim doprinosom sportskog turizma • Dobra saobraćajna povezanost • Dobri klimatski uslovi u zimskom periodu za obavljanje fizičkih aktivnosti na otvorenom • Sport kao brend i strateško opredeljenje razvoja grada Budve – “Budva, grad sporta”. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljan broj organizovanih školskih i međuškolskih takmičenja na lokalnom i državnom nivou • Nedefinisana saradnja školskih sportskih društava sa sportskim klubovima • Nedovoljna promocija sporta u funkciji trenutno mogućeg razvoja sportskog turizma • Slaba zainteresovanost građana za osnivanje sportsko-rekreativnih klubova • Nedovoljan broj građana uključenih u sportsko-rekreativne aktivnosti, posebno djece i mladih • Nedostatak rekreativnih programa za stare i djecu sa posebnim potrebama • Nedostatak standardizovane sportske infrastrukture • Nedostatak sportske infrastrukture, sprava i rekvizita za neke bazične sportove (atletika i gimnastika) • Neravnomjerna raspoređenost sportskih objekata na području opštine Budva • Nedostatak termina i funkcionalnih prostora u sportskim objektima za obavljanje trenažnog procesa • Privatni interesi i uticaj nekompetentnih osoba prilikom projektovanja i izgradnje sportskih objekata.
---	--

MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Osnivanje sportskih klubova u sportskim disciplinama na vodi tipičnim za opštinu Budvu (jedrenje) • Povećanje broja novih sportskih organizacija • Radi većeg broja godišnjih takmičenja, pored organizovanog državnog sistema 	<ul style="list-style-type: none"> • Nezainteresovanost sportskih klubova za veći broj takmičarskih aktivnosti • Nezainteresovanost sportskih klubova za takmičarske aktivnosti mladih kategorija takmičara • Nezainteresovanost sportskih klubova za

<p>takmičenja, a u cilju veće konkurentnosti takmičara na državnim i međunarodnim takmičenjima, veće masovnosti sportskih organizacija i bolje organizacije sportskih aktivnosti, ukoliko je veća brojnost lokalnih sportskih klubova u istim sportskim disciplinama, u cilju veće konkurentnosti takmičara na državnim i međunarodnim takmičenjima, veće masovnosti sportskih organizacija i bolje organizacije sportskih aktivnosti, potrebno je udruživanje lokalnih sportskih klubova u lokalne sportske kancelarije istih sportskih disciplina</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osnivanje ženskih sportskih klubova • Popularizacija sporta kao društvenog fenomena i javnog dobra od opšteg interesa • Povezivanje sportskih klubova sa školskim sportskim društvima • Povećanje povjerenja u sportske organizacije i sport kroz njihov transparentan rad • Spremnost roditelja da finansijski participiraju u sportu • Motivacija organa upravljanja lokalnih sportskih organizacija radi izrade projekata za korišćenje državnih finansijskih sredstava i fondova Europske Unije • Razvijanje sportsko-rekreativnog turizma boljom saradnjom i izradom zajedničkih projekata vlasnika hotelskog smještaja, lokalnih sportskih organizacija, državnih sportskih saveza i sportskih infrastrukturnih ustanova radi prihvatanja organizacije velikih međunarodnih sportsko-rekreativnih takmičenja • Inicijativa prema organima lokalne samouprave nadležnim za izradu tehničke dokumentacije i planiranje investicija na projektu „Sportsko-rekreativni centar” predviđen DUP-om Dubovica 1 • Učešće na konkursima Ministarstva sporta Crne Gore i Evropske Unije za rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih sportskih objekata 	<p>takmičarske aktivnosti žena u klubovima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nezainteresovanost sportskih organizacija za bolje međusobno povezivanje na lokalnom nivou • Visok iznos članarine u sportskim klubovima • Nedovoljno poznavanje sportskog menadžmenta • Nezainteresovanost bivših sportista za školovanje i usavršavanje na novim stručnim, rukovodećim i organizacionim poslovima u sportskim klubovima • Otpor uvođenju sistema (dosadašnja praksa i navike sportskih organizacija) • Osnivanje sportskih organizacija sa prevashodno komercijalnim ciljem osnivača • Pretjerana komercijalizacija i dehumanizacija sporta • Menadžerska zloupotreba sportista i sporta uopšte • Nezainteresovanost pružanja šanse za rad mladim školovanim trenerima • Nedovoljno finansiranje sporta iz drugih izvora • Nestimulativan poreski sistem za ulaganje u sport • Nedefinisana saradnja školskih sportskih društava sa sportskim klubovima • Nemotivisanost nastavnika fizičkog vaspitanja za rad u školskim sportskim društvima • Izdavanje školskih objekata trećim licima (klubovima) i nedovoljan broj termina za rad školskih sportskih društava • Nepovoljan uticaj novih tehnologija na djecu • Laka dostupnost sredstava zavisnosti • Nedostatak finansijskih sredstava nadležnih opštinskih i državnih organa za izgradnju nove sportske infrastrukture.
--	---

• Stipendiranje budućih sportskih kadrova u ustanovama osnovnog i visokog obrazovanja u Crnoj Gori iz oblasti trener specijalista, sportski menadžer i sportski novinar.	

5. PRIKAZ PRIORITETA, OPŠTIH I POSEBNIH CILJEVA

5.1. Prioritet 1. Takmičarski sport

OPŠTI CILJ: Unaprjeđenje uslova za dalji razvoj vrhunskog takmičarskog sporta.

POSEBNI CILJEVI:

Cilj 1. Sistemska finansijska podrška sportskim klubovima iz budžeta Opštine Budva iz sredstava

namijenjenih sufinansiranju sportskih klubova iz Budve.

Cilj 2. Vrhunski sportski rezultati.

Cilj 3. Masovnost članova i takmičara svih uzrasnih kategorija sportskih klubova iz Budve.

5.2. Prioritet 2. Rekreativni sport

OPŠTI CILJ: Unaprjeđenje uslova za razvoj sportske rekreacije.

POSEBNI CILJEVI:

Cilj 1. Sistemska finansijska podrška sportsko-rekreativnim društvima iz budžeta Opštine Budva

iz sredstava namijenjenih sufinansiranju sportsko-rekreativnih društava iz Budve.

Cilj 2. Promocija rekreativnog sporta.

Cilj 3. Osnivanje novih sportsko-rekreativnih društava.

5.3. Prioritet 3. Sport osoba sa invaliditetom

OPŠTI CILJ: Unaprjeđenje uslova za razvoj sporta osoba sa invaliditetom.

POSEBNI CILJEVI:

Cilj 1. Sistemska finansijska podrška sportskim klubovima osoba sa invaliditetom iz budžeta Opštine Budva iz sredstava namijenjenih sufinansiranju sportskih klubova osoba sa invaliditetom iz Budve.

Cilj 2. Promocija rada i sportskih rezultata sportskih klubova osoba sa invaliditetom iz Budve.

5.4. Prioritet 4. Školski sport

OPŠTI CILJ: Unaprjeđenje uslova za razvoj školskog sporta.

POSEBNI CILJEVI:

Cilj 1. Sistemska finansijska podrška školskim sportskim društvima iz budžeta Opštine Budva iz

sredstava namijenjenih sufinansiranju školskih sportskih društava iz Budve.

Cilj 2. Masovnost školskog sporta.

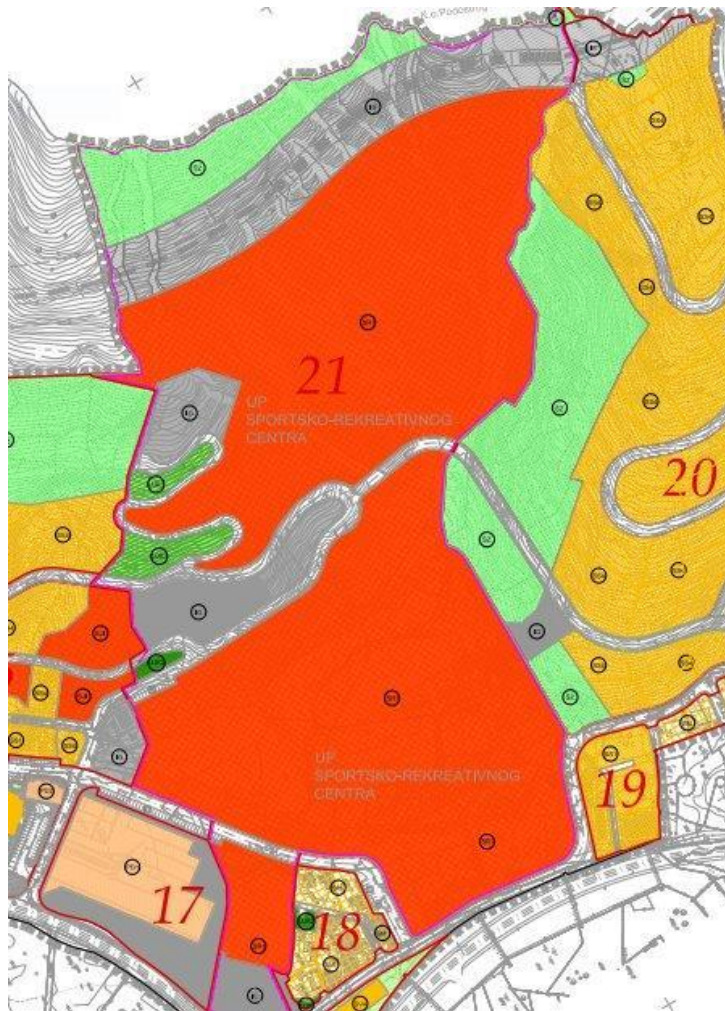
5.5. Prioritet 5. Sportska infrastruktura

OPŠTI CILJ: Poboljšanje uslova za kvalitetno sprovođenje sportskih aktivnosti koje podrazumijeva kvalitetno korišćenje, održavanje i rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih, tehnološki modernih sportskih objekata.

POSEBNI CILJEVI:

Cilj 1. Redovno održavanje postojećih sportskih objekata u vlasništvu Opštine Budva.

Cilj 2. Izgradnja nove sportske infrastrukture planirane detaljnim urbanističkim planovima.

Izvod iz DUP Dubovica 1

6. MONITORING, EVALUACIJA I IZVJEŠTAVANJE

Prilikom implementacije opštih i prioriternih ciljeva Akcionog plana, posebna pažnja biće posvećena vršenju kontinuiranog monitoringa, sprovođenja svih mjera i aktivnosti, kao i ostvarenosti projektovanih ciljeva. Najveći dio obaveza praćenja rada nosilaca aktivnosti u realizaciji usvojenih ciljeva imaće Sektor za sport u Sekretarijatu za društvene djelatnosti, koji će modele praćenja i analize realizacije ciljeva Strategije unijeti u svoj Plan i program redovnih godišnjih aktivnosti.

Opština Budva će poštovati definisane procedure Ministarstva sporta i mladih ispunjavajući te obaveze, vršiće praćenje svog programa razvoja. Ministarstvo sporta i mladih predstavlja potencijalnog partnera Opštine Budva koje će u skladu sa svojim nadležnostima pomoći u realizaciji aktivnosti za unapređenje sporta u opštini Budva.

Sektor za sport u Sekretarijatu za društvene djelatnosti će pratiti sprovođenje Programa razvoja sporta. Praćenje programa razvoja sporta se sprovodi redovno, jednom godišnje, korišćenjem različitih izvora podataka, uključujući godišnji izvještaj o radu kao osnovni izvor podataka, a na osnovu definisanih pokazatelja.

Sektor za sport u Sekretarijatu za društvene djelatnosti će obavještavati i upozoravati na zadatke i vremenske rokove sve subjekte zadužene za pojedine aktivnosti na sprovođenju ciljeva Strategije.

Na godišnjem nivou Opština Budva izgrađuje i objavljuje izvještaje o sprovođenju Strategije razvoja sporta na svojoj internet stranici, stepenu sprovođenja ciljeva i aktivnosti, problemima i izazovima. Na osnovu toga vrši se revizija prioriteta i planiranih aktivnosti u Akcionom planu i, u formi izvještaja o toku sprovođenja Strategije razvoja, dostavlja Ministarstvu sporta.

Takođe, pošto je značaj medija u promociji Strategije razvoja za sport veoma važan, promocija Strategije i strateških mjera u sportu uključice širu javnost putem elektronskih, ali i štampanih medija. Podrška medija u implementaciji planiranih aktivnosti je veoma značajna i neophodna radi obezbjeđivanja podrške šire zajednice, promocije i popularizacije sporta uopšte.

7. ZAVRŠNA RAZMATRANJA

Svjesni izuzetnog uspjeha koji je na dosadašnjim nacionalnim i međunarodnim takmičenjima postigao budvanski sport, ovom Strategijom se na osnovu sistemskog i holističkog pristupa želi protežirati kontinualni razvoj sporta, naročito u planiranju, izgradnji i održavanju sportskih objekata, obezbjeđivanju kadrovskeg potencijala za realizaciju stručnih i organizacionih programa i obezbjeđivanju finansijske podrške.

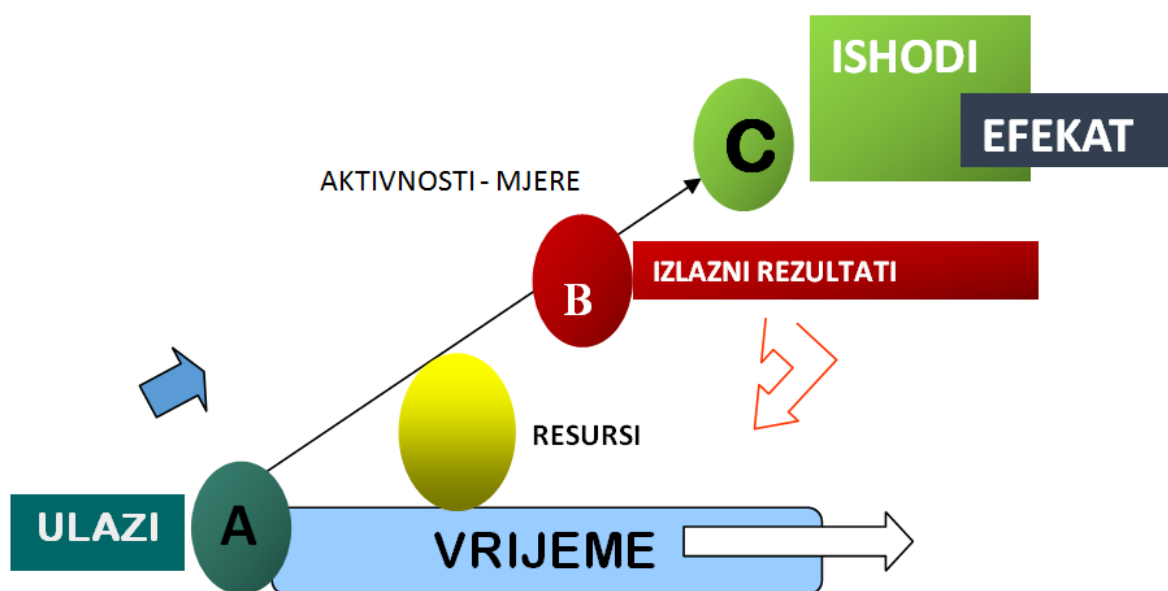
Strategija razvoja sporta u Opštini Budva za period 2019-2021. godine posebno ističe četiri ključne oblasti, i to:

- **TAKMIČARSKI SPORT**
- **REKREATIVNI SPORT**
- **SPORT OSOBA SA INVALIDITETOM**

- ŠKOLSKI SPORT
- SPORTSKU INFRASTRUKTURU.

Za ostvarivanje ovih prioriternih oblasti, Strategija sveobuhvatno *definiše ciljeve i okvire organizacionih aktivnosti, konkretne mjere i zadatke, indikatore uspješnosti i odgovornosti (zaduženje) za sprovođenje predloženih aktivnosti, kao i redosljed i dinamiku izvršavanja tih naših opredjeljenja u sportu.*

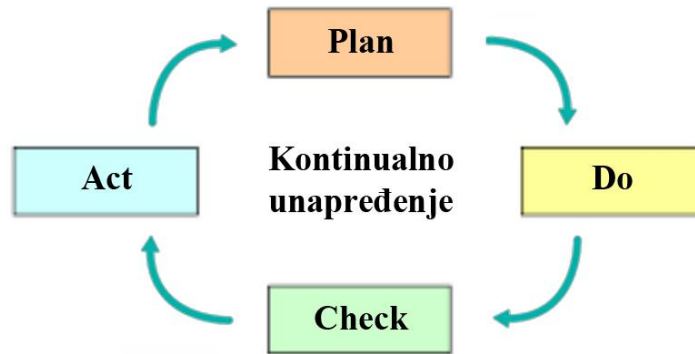
Izlazni rezultati, ishodi i efekti ostvaruju se sprovođenjem planiranih mjera i aktivnosti i kao takvi vode realizaciji posebnih ciljeva i doprinose realizaciji opštih ciljeva (*slika 1*).

Slika 1

Uvažavajući ostvarene vrhunske rezultate, Strategija težište stavlja na održiv uspjeh. Da bi se Strategija realizovala u duhu održivog uspjeha, izabran je pristup zasnovan na PDCA (P(lan) – planiraj, D(o) – čini), C(heck) – provjeri i A(ct) – preuzmi akciju da bude bolje) ciklusu, odnosno Demingovom krugu, čija sama primjena garantuje kontinualno unaprjeđenje (*slika 2*).

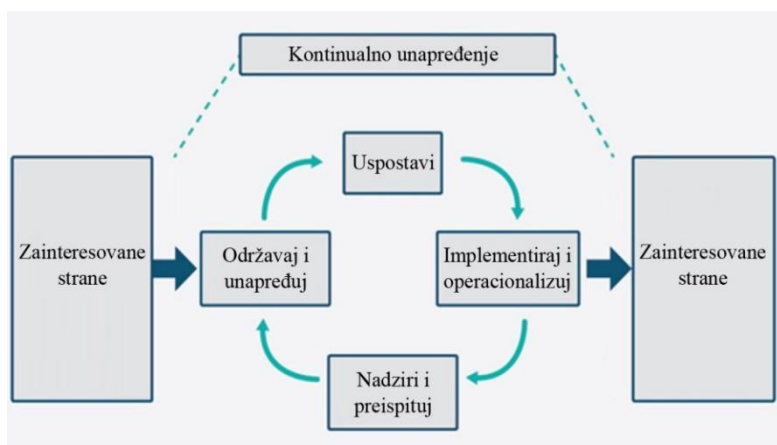
Slika 2.

Kako se u svim akcionim planovima akcenat stavlja na urednost i sistematičnost, bolje reći na standardizaciji, od pojedinačnih programa, pa do logistike, to slika 3 ukazuje na taj put ka održivom uspjehu.

Slika 3.

Sve aktivnosti predočene Strategijom upućuju na učešće velikog broja zainteresovanih strana, pa je osnovni model realizacije strategije prikazan na slici 4.

(Slika 4.)

8. AKCIONI PLANOVI PO STRATEŠKIM OBLASTIMA

1. TAKMIČARSKI SPORT

OPŠTI CILJ: Unaprjeđenje uslova za dalji razvoj vrhunskog takmičarskog sporta.

POSEBNI CILJ: Podrška razvoju sportskih klubova.

AKTIVNOSTI	INDIKATORI	NOSIOCI AKTIVNOST	VRIJEME REALIZACIJE
Informisati sportske klubove o njihovim pravima i obavezama predviđenim Zakonom i Strategijom sporta	Informisani sportski radnici u sportskim klubovima	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Matični sportski savezi - Sportski klubovi	Kontinuirano
Objavljivanje javnog konkursa za raspodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva namijenjenih sufinansiranju Programa rada sportskih klubova	Objavljen javni konkurs Donijeta Odluka o sufinansiranju sportskih klubova Broj sportskih klubova koji su dobili sredstva	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Početak II kvartala 2019. godine

Dopuna Registra sportskih klubova putem dostavljanja novih podataka o sportskim klubovima	Kompletiran Registar sportskih klubova	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Sportski klubovi	Kontinuirano
Izrada godišnjeg izvještaja o radu i finansijskom poslovanju sportskih klubova korisnika sredstava iz budžeta Opštine Budva namijenjenih sufinansiranju sportskih klubova	Skupština Opštine Budva razmatra izvještaje o radu i finansijskom poslovanju sportskih klubova	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Sportski klubovi - Skupština Opštine Budva	Kraj III ili početak IV kvartala 2019. godine
Promocija vrhunskih sportskih rezultata i sportskog načina života	Broj objavljenih informacija u štampanim i elektronskim medijima	- Sportski klubovi - Matični sportski savezi - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Kancelarija za mlade Opštine Budva	Kontinuirano
Poboljšanje saradnje između sportskih klubova i školskih sportskih društava kojom će se unaprijediti sistem selekcije i praćenje razvoja talentovanih sportista i sportistkinja, posebno kod mlađih kategorija	Broj novih talentovanih sportista u bazi podataka	- Sportski klubovi - Školska sportska društva - Matični sportski savezi - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Kontinuirano
Kreiranje posebnih mjera za osnivanje i sufinansiranje ženskih sportskih klubova i podsticanje većeg učešća djevojčica i žena u takmičarskom i kvalitetnom sportu	Broj novih sportistkinja u sportskim klubovima Broj novih registrovanih ženskih sportskih klubova	- Sportski klubovi - Školska sportska društva - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Kontinuirano
Kreiranje posebnih mjera vrednovanja i nagrađivanja sportskih rezultata postignutih u uzrastu juniora, kadeta i pionira	Izrađeni vrednosni kriterijumi nagrađivanja sportskih rezultata u uzrastu juniora, kadeta i pionira	- Sportski klubovi - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Kontinuirano
Stvaranje uslova za postizanje vrhunskog sportskog rezultata	Izrađeni vrednosni kriterijumi za učešće takmičara na nacionalnim prvenstvima i u reprezentativnim selekcijama Crne Gore	- Sportski klubovi - Matični sportski savezi - Crnogorski olimpijski i paraolimpijski komitet - Sektor za sport Sekretarijata za društvene	Kontinuirano

	Broj osvojenih medalja na velikim međunarodnim takmičenjima	djelatnosti Opštine Budva	
Unaprjeđenje kompetentnosti osoba koje obavljaju stručne poslove u sportskim klubovima	Broj zaposlenih visokoobrazovanih sportskih trenera Broj sponzorisanih sportskih klubova Podizanje kapaciteta sportskih klubova za apliciranje za sredstva od EU fondova Broj organizovanih međunarodnih sportskih manifestacija	- Sportski klubovi - Matični sportski savezi - Crnogorski olimpijski i paraolimpijski komitet - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Kontinuirano
Podsticanje saradnje između oblasti turizma i sporta	Povećana godišnja dobit turističkih privrednih subjekata u odnosu na prethodnu godinu vidljiva kroz promet za vrijeme sportskih manifestacija Broj gostiju koji su koristili usluge kolektivnog smještaja za vrijeme trajanja sportske manifestacije Broj sportskih klubova koji su organizovali međunarodne sportske manifestacije	- Sportski klubovi - Matični sportski savezi - Turistička organizacija Budve - Turistička organizacija Crne Gore - Turistički subjekti Budve - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Kontinuirano
Inicijativa za formiranje Savjeta za sport (radno tijelo SO Budva)	Formiran Savjet za sport	Sekretarijat za društvene djelatnosti Služba Skupštine Opštine Budva	2020. godina

2. REKREATIVNI SPORT

OPŠTI CILJ: Unaprjeđenje uslova za razvoj sportske rekreacije.

POSEBNI CILJ: Podrška razvoju sportsko-rekreativnih društava.

AKTIVNOSTI	INDIKATORI	NOSIOCI AKTIVNOST	VRIJEME REALIZACIJE
Informisati sportsko-rekreativna društva o njihovim pravima i obavezama predviđenim Zakonom i Strategijom sporta	Informisani sportski radnici u sportsko-rekreativnim društvima	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Sportsko-rekreativna društva	Kontinuirano
Objavljivanje javnog konkursa za raspodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva namijenjenih sufinansiranju Programa rada sportsko-rekreativnih društava	Objavljen javni konkurs Donijeta Odluka o sufinansiranju sportsko-rekreativnih društava Broj sportsko-rekreativnih društava koja su dobila sredstva	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Početak II kvartala 2019. godine
Dopuna Registra sportsko-rekreativnih društava putem dostavljanja novih podataka o sportsko-rekreativnim društvima	Kompletiran Registar sportsko-rekreativnih društava	-Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva -Sportsko-rekreativna društva	Kontinuirano
Izrada godišnjeg izvještaja o radu i finansijskom poslovanju sportsko-rekreativnih društava korisnika sredstava iz budžeta Opštine Budva namijenjenih sufinansiranju sportsko-rekreativnih društava	Skupština Opštine Budva razmatrala izvještaj o radu i finansijskom poslovanju sportsko-rekreativnih društava	-Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva -Sportsko-rekreativna društva -Skupština Opštine Budva	Kraj III ili početak IV kvartal 2019. godine
Promocija sportsko-rekreativnih manifestacija, sportsko-rekreativnih društava i popularizacija redovne fizičke aktivnosti u funkciji zdravlja	Broj objavljenih informacija u štampanim i elektronskim medijima	- Sportsko-rekreativna društva - Sportsko-rekreativni savez - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Kancelarija za mlade Opštine Budva	Kontinuirano

Učešće lokalne samouprave kao partnera u projektima opremanja sportskih objekata sa sportsko-rekreativnim spravama i rekvizitima	Izrađen plan za opremanje sportskih objekata	- Sportsko-rekreativna društva - Sportsko-rekreativni savez - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Kontinuirano
--	--	---	--------------

3. SPORT OSOBA SA INVALIDITETOM

OPŠTI CILJ: Unaprjeđenje uslova za razvoj sporta osoba sa invaliditetom.

POSEBNI CILJ: Podrška razvoju sportskih klubova osoba sa invaliditetom.

AKTIVNOSTI	INDIKATORI	NOSIOCI AKTIVNOST	VRIJEME REALIZACIJE
Informisati sportske klubove osoba sa invaliditetom o njihovim pravima i obavezama predviđenim Zakonom i Strategijom sporta	Informisani sportski radnici u sportskim klubovima osoba sa invaliditetom	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Paraolimpijski komitet Crne Gore - Sportski klubovi osoba sa invaliditetom	Kontinuirano
Objavljivanje javnog konkursa za rapodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva namijenjenih sufinansiranju Programa rada sportskih klubova osoba sa invaliditetom	Objavljen javni konkurs Donijeta Odluka o sufinansiranju sportskih klubova osoba sa invaliditetom Broj sportskih klubova osoba sa invaliditetom koji su dobili sredstva	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Početak II kvartala 2019. godine
Dopuna Registra sportskih i rekreativnih klubova osoba sa invaliditetom putem dostavljanja novih podataka o sportskim klubovima osoba sa invaliditetom	Kompletiran Registar sportskih klubova osoba sa invaliditetom	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Sportski klubovi osoba sa invaliditetom	Kontinuirano
Izrada godišnjeg izvještaja o radu i finansijskom	Skupština Opštine Budva razmatrala izvještaj o radu i finansijskom	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Kraj III ili početak IV kvartal 2019.

poslovanju sportskih klubova osoba sa invaliditetom korisnika sredstava iz budžeta Opštine Budva namijenjenih sufinansiranju sportskih klubova osoba sa invaliditetom	poslovanju sportskih klubova osoba sa invaliditetom	- Sportski klubovi osoba sa invaliditetom - Skupština Opštine Budva	godine
Promocija života, rada i sportskih rezultata sportista u sportovima osoba sa invaliditetom	Broj objavljenih informacija u štampanim i elektronskim medijima	- Sportski klubovi osoba sa invaliditetom - Paraolimpijski komitet Crne Gore - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Kancelarija za mlade Opštine Budva	Kontinuirano
Učešće lokalne samouprave kao partnera u projektima rehabilitacije osoba sa invaliditetom putem sportskih aktivnost	Izrađeni programi i finansijski planovi rehabilitacije osoba sa invaliditetom putem sportskih aktivnosti	- Sportski klubovi osoba sa invaliditetom - Paraolimpijski komitet Crne Gore - Ministarstvo zdravlja Crne Gore - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Kancelarija za mlade Opštine Budva	Kontinuirano
Učešće lokalne samouprave kao partnera u projektima koji se tiču lakšeg pristupa sportskim objektima za osobe sa invaliditetom	Izrađeni projekti i finansijski planovi izgradnje ili adaptacije sportskih objekata osobama sa invaliditetom	- Sportski klubovi osoba sa invaliditetom - Paraolimpijski komitet Crne Gore - Ministarstvo zdravlja Crne Gore	Kontinuirano

4. ŠKOLSKI SPORT

OPŠTI CILJ: Unaprjeđenje uslova za razvoj školskog sporta.

POSEBNI CILJ: Podrška razvoju školskih sportskih društava.

AKTIVNOSTI	INDIKATORI	NOSIOCI AKTIVNOST	VRIJEME REALIZACIJE
Informisati školska sportska društva o njihovim pravima i obavezama koje su predviđene Zakonom i Strategijom sporta	Informisani prosvjetni radnici u školskim sportskim društvima	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Crnogorski školski sportski savez - Školska sportska društva	Kontinuirano
Objavljivanje javnog konkursa za raspodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva namijenjenih sufinansiranju Programa rada školskih sportskih društava	Objavljen javni konkurs Donijeta Odluka o sufinansiranju školskih sportskih društava Broj školskih sportskih društava koja su dobila sredstva	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Početak II kvartala 2019. godine
Dopuna Registra školskih sportskih društava putem dostavljanja novih podataka o školskim sportskim društvima	Kompletiran Registar školskih sportskih društava	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Školska sportska društva	Kontinuirano
Izrada godišnjeg izvještaja o radu i finansijskom poslovanju školskih sportskih društava korisnika sredstava iz budžeta Opštine Budva namijenjenih sufinansiranju školskih sportskih društava	Skupština Opštine Budva razmatrala izvještaj o radu i finansijskom poslovanju školskih sportskih društava	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Školska sportska društva - Skupština Opštine Budva	Kraj III ili početak IV kvartal 2019. godine
Promocija rada i takmičenja školskih sportskih društava u cilju omasovljenja školskih sportskih društava	Broj objavljenih informacija u štampanim i elektronskim medijima	- Školska sportska društva - Crnogorski školski sportski savez - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Kancelarija za mlade Opštine Budva	Kontinuirano
Podrška svim školama da formiraju svoja školska sportska društva i njihovo	Sve škole uključene u školska sportska takmičenja	- Školske ustanove sa teritorije opštine Budva - Crnogorski školski sportski savez	Kontinuirano

učlanjenje u Crnogorski školski sportski savez		- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	
Podizanje nivoa saradnje između škola i sportskih organizacija u pogledu zajedničkih vannastavnih aktivnosti i zajedničkog angažovanja nastavnika i sportskih trenera	Broj djece koja su se uključila u sportske organizacije kroz međusobnu saradnju škola i sportskih organizacija	- Školska sportska društva - Sportske organizacije - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Kontinuirano
Unaprjeđenje kulture sportskog ponašanja, fer-pleja, saradnje, tolerancije i poštovanja različitosti kod djece i mladih na sportskim terenima i sportskim dešavanjima	Broj različitih institucija, medija i organizacija koje su uključene u promociju vrijednosti	- Školska sportska društva - Sportske organizacije - Crnogorski školski sportski savez - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Kancelarija za mlade Opštine Budva - Mediji	Kontinuirano
Podrška povećanju ponude sportskih sadržaja studentskog sporta na fakultetu u Budvi i saradnja sa sportskim organizacijama	Veći broj sportskih dešavanja i fakultativnih sportskih aktivnosti studenata	- Studentski sportski savez Crne Gore - Studentska sportska društva - Sportske organizacije - Fakulteti u Budvi - Sportske organizacije - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Kancelarija za mlade Opštine Budva	Kontinuirano
Učešće lokalne samouprave kao partnera u projektima izgradnje i sanacije sportskih objekata pri školama	Izrađeni finansijski planovi izgradnje i sanacije školskih sportskih objekata	- Lokalna samouprava - Ministarstvo prosvjete	Kontinuirano

5. SPORTSKA INFRASTRUKTURA

OPŠTI CILJ: Poboljšanje uslova za kvalitetno sprovođenje sportskih aktivnosti, što podrazumijeva kvalitetno korišćenje, održavanje i rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih, tehnološki modernih sportskih objekata.

POSEBNI CILJ: Razvoj konkretnih planova i kriterijuma za održavanje i izgradnju sportskih objekata.

AKTIVNOSTI	INDIKATORI	NOSIOCI AKTIVNOST	VRJEME REALIZACIJE
Inicijativa za realizaciju projekta „Sportsko-rekreativni centar”. Urbanistički projekat „Sportsko-rekreativni centar” ukupne površine 31.820 m ²	Obaviješteni svi nadležni organi lokalne samouprave	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Predsjednik Opštine Budva - Sekretarijat za investicije Opštine Budva - Sekretarijat za finansije Opštine Budva - Sekretarijat za urbanizam i održivi razvoj Opštine Budva - Sekretarijat za zaštitu imovine Opštine Budva - Služba menadžera Opštine Budva	Kontinuirano
Privođenje namjeni Bloka br. 21 u sklopu DUP-a Dubovica 1-Izmjene i dopune Urbanistički projekat „Sportsko-rekreativni centar” ukupne površine 31.820 m ²	Realizovani projekat	- Lokalna samouprava - Država Crna Gora - Sportske organizacije - Javno-privatno partnerstvo	2019-2021. godina
Analiziranje potreba za brojem i strukturom sportskih objekata u opštini Budva	Izveštaj o potrebama i strukturi sportskih objekata	- Lokalna samouprava	2019-2021. godina
Utvrđivanje prioriteta za sanaciju i modernizaciju sportskih objekata	Broj izrađenih planova za sanaciju i modernizaciju sportskih objekata Izrađeni finansijski planovi za izgradnju i rekonstrukciju sportskih objekata	- Predsjednik Opštine Budva - Služba menadžera Opštine Budva - Sekretarijat za urbanizam i održivi razvoj Opštine Budva - Sekretarijat za finansije Opštine Budva - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	2019-2021. godina

		- D.o.o. „Mediterranski sportski centar” Budva - D.o.o. „Sportsko-rekreativni centar” Budva	
--	--	--	--

LISTA ČLANOVA RADNE GRUPE

Odlukom broj: 01-3440/1 od 03.12. 2018. godine i Rješenjem broj: 08-1458/1 od 12.12. 2018. godine obrazovana je Radna grupa za izradu nacrtu Strategije razvoja sporta u opštini Budva za period 2019 – 2021. u sastavu :

- dr Ljiljana Pjerotić, v.d. sekretara Sekretarijata za društvene djelatnosti – koordinator Radne grupe,
- mr Saša Dakić, rukovodilac Sektora za sport – član,
- Zlatko Dragović, samostalni savjetnik 1 za sport – član,
- Sanja Zotović, rukovodilac Kancelarije za prevenciju bolesti zavisnosti i mlade – član,
- prof. dr Dobrislav Vujović – član.